

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per 934-1938
Trib. Timișoara.
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

UJ NAPOLEONI HÁBORU

December 21-ikén köszöntött be naptár szerint a tél. Ezidén valóban menetrendszerűen köszöntött be az év legkeményebb időszaka. Tombol, tetőket tépdés, fákat ráz a dermesztő szél, sűrő dallamaival betölti az éjszakát, minduntalan felébreszt álmainkból a feltámadó elemek kísérletes zaja. Jó ilyenkor az otthon, a meleg szoba, jólesik ebben a nagy védettségben a puha párnák enyhe menedéke. Pedig a mérsékelt égöv hidege nem is jelenti az igazi telet. A tél igazi birodalma messzi észak, Finnország is, ahol most a legrettenetesebb harcok színhelye az átláthatatlan hómezők, hegyek s a befagyott ezer és ezer tavak. Ezer tő országában megismétlődik a történelem egy évszázaddal ezelőtt lejátszódott fejezete: az északi fény árnyatlan éjszakáiban kapnak új színekbe az egykori napoleoni háborúk. Csakhogy most Oroszország zúdítja óriási seregeit nyugat felé, finn Borodint keresve, hogy bármilyen áldozatok árán is legyőzhesse egy országát védő nemzet hősiessen ellentálló csapatait.

Vajjon hol lesznek ennek az új napoleoni hadjáratnak az állomásai és ha el is érnek egy új Szmolenszket, vajjon nem lesz-e ebben az aránytalan mérkőzésben is egy minden sikert visszafordító berezinaí átkelés? Mert a kicsiny finneknek is van egy hatalmas szövetségeseük. Ez a nagy szövetséges a tél, amely hamarabb érkezett, mint a rokonszenvező világ segítése. A tél minden hatalmával megjelent az északi harctéren és máris új keményen beavatkozott a küzdelemben, mint ama 1812-iki nevezetes tél, amely sorra tizedelte a Grand Armée-t. A finnek is kihasználják ama régmúlt idők tapasztalatait. Ahol visszavonulniuk kell, ott mindent felgyújtanak, felégetnek, rom és üszök minden tegnap még emberlakta hely, akár a hajdani Moszkva. A nagy hidegtől kimerült orosz katonák ezenként rognak le a vigasztalan hómezőkön, aludva azt az álmod, amelyből nincsen többé ébredés.

A hómérő higánya vagy a borszesz pedig süllyed mindegyik felé. Megindult a tél nagy offenzívája. Minden nap előhaladást jelent a hadműveletekben. Petsamo környékén már harminc fok hideg van. Nemcsak az embereket emésztí a fagy, a motorizált csapatok is a legnagyobb nehézségekkel küzdenek, mert a motorok befagynak és nem tudnak tovább vonulni a harci kocsi. Elhagyott tankok és teherkocsi merevednek uton-útfélen, lassan-lassan befedi, eltemeti azokat a szüntelenül szálló hó. Irtozatos szennvedések beláthatatlan tájképe ez a harctér, amelyet beborít egykedvűen, érzéktelenül a sohasem szűnő északi fény. Mintha megállt volna e tengeri megpróbáltatások felett az idő. Egy-másba fonódnak a golygós nappalok és éjszakák, a harc pedig csak folyik szüntelenül tovább. A minduntalan újabb és újabb odaözo csapatok pedig, ha lassan-lassan fel is őrlik az ellenállást, bizonyos, hogy ennek a győzelemnek kétségbeesztően magas lesz az ára. (Flaneur.)

Nem éri károsodás Belgiumot a blokádnál miatt

Londonból jelentik: (Rador.) Jól beavatott körökben úgy tudják, hogy a Londonban és Párisban vezetett belga kereskedelmi tárgyalásokat rövidesen Brüsszelben fogják folytatni. Belgium kitarthat, ama álláspontra mellett, hogy szükségleteinek megfelelő mennyiségű árukkal rendszeresen lássák el, míg a szövetségesük tiszteletben tartva Belgium kivánságát, az ellenőrzési rendszert oly módon akarják Belgiummal szemben alkalmazni, hogy emiatt károsodás ne érje.

Németországnak meg kellett kezdeni a háborút,

mert veszéllyel járt a késedelem A háboru csak 2-3 év mulva tört volna ki

Rómából jelentik: A Regime Fascista a mostani háború előzményeivel foglalkozva megállapítja, hogy a német—olasz szövetség kizárólag védelmi jellegű, annál is inkább, mert Németországnak és Olaszországnak

még három-négy évre lett volna szüksége ahhoz, hogy haderejét teljesen kiépítse. Bizonyos észrevételek hangzottak el az utóbbi időben Németországgal szemben, mert az utolsó pillanatban túlzott sietséggel járt el és mert

Olaszországot nem értesítette idejében a fejleményekről. Németország magatartását a következőkkel lehet igazolni: Németországnak biztos értesülései és tudomása volt arról, hogy ellenfelei elhatározták a háborút és így minden késése veszélyeztette volna a katonai sikert Lengyelországgal szemben, amelyet Németország néhány hét alatt feltétlenül el akart intézni. Olaszország nem hadviselő állam ma, de ez nem jelent semlegességet, mert a semlegesség kifejezést a fasiszta szótár nem ismeri.

Egy olasz lap szerint a szövetségesek esélyei növekednek

Rómából jelentik: A Corriere Pagano írja, hogy a Maginot vonalat áttörhetetlennek mondják Párisban. Ez más területeken nyugodt cselekvési szabadságot biztosít a szövetségesek haderejének. A tengereken elért sikerek pedig szintén növelték a semleges államok bizalmát a nyugati hatalmak irányában. A szovjet hadsereg vereségeinek hírei szintén növelték a nyugati hatalmak esélyeit a győzelemhez. (Dunaposta.)

Óriási arányokban fejlesztik a francia hadsereget

Párisból jelentik: Daladier miniszterelnök a francia képviselőház mai ülésén a felhatalmazási törvényjavaslat vitájában nagy beszédet mondott és ebben megemlékezett a finn nép szabadságharcáról. Nem elég azonban, ha csak bámulattal adózunk a finn népek — mondotta —, segíteni is kell rajtuk.

Majd kijelentette, hogy attól a naptól kezdve, hogy a Népszövetség elítélte a támadást, Franciaország azonnal teljesítette azokat a kötelezettségeket, amelyek a népszövetségi egyezményből folynak.

Teljesítettük nem csekély mértékben a Finnország iránti kötelezettségeinket és azt a jövőben is teljesíteni fogjuk.

A bejelentést a kamara minden oldalán nagy tapsal és éljenzéssel fogadták. Daladier miniszterelnök ezután rámutatott a nemzetvédelmi kiadásokra kért hitelek fontosságára. Hangzottatta, hogy az ország légi erőinek továbbfejlesztésére feltétlenül szükség van. Ezenfelül bizonyos tankelhárító ágyúk készítése is feltétlenül szükséges. A háború eseményei azt igazolták, hogy a tengeri fölény előfeltétele a hosszantartó háború megnyerésének. Ezért szükséges a tengeri haderő fejlesztése is. A kormány elhatározta két 35.000 tonnás páncélos csatahajó építését. Majd kitért az erődvonalak továbbépítésének szükségességére.

— Lengyelországot — mondotta — rövid idő alatt legyőzte az ellenség. Míg a négymilliósi finn nép sokkal kedvezőtlenebb feltételek mellett is győzni tud és bírja az ellenállást. Ezt csakis az erődvonalaknak köszönheti. Bejelentette ezután, hogy

a Maginot vonalakat továbbterjesztették és betonból újabb második, sőt harmadik erődvonalt építettek ki.

Jelenleg 900.000 ember dolgozik a franciaországi hadiüzemekben.

Daladier miniszterelnök beszéde után a kamara egyhangúlag megszavazta a 255 milliárd frankban megállapított hadikiadást és ezekre a célokra 55 milliárdos hitelt engedélyezett. (Radiopress.)

„KARD — A KARÁCSONYFA MELLETT”

Berlinből jelentik: Dietrich, a német birodalom sajtófőnöke a Berlinben levő külföldi sajtótudósítókat kihallgatáson fogadta és nyilatkozott előttük. Rámutatott arra, hogy Németország nehéz karácsonyt ünnepel. Mert a karácsony a béke ünnepe, már pedig Németország háborúban él.

Az emberi belátás és a béke vágya hiányzott Németország ellenségeiben, akik ezt a háborút előidézték. Németország mindamellett bensőségesen ünnepli meg az idei karácsonyt, de a karácsonyfa mellett ott áll a kard is. (Radiopress)

SCHULTZE KAPITÁNY VISSZATÉRT NÉMET KIKÖTŐBE.

Berlinből jelentik: (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Schultze kapitány most tért vissza buvárhajójával harmadik körútról és elmondotta, hogy eddig 80.380 tonna ürtartalmú ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el. Ez a Schultze kapitány volna az a német tengerész, akiről Churchill kijelentette, hogy hajójával együtt az angolok elfogták.

Nagy légi ütközet az Északi tengeren

Osloból jelentik: Egyik norvég lap szerint az Északi-tenger fölött nagyszabású légiütközet zajlott le. A norvég tengerpartokon távoli bombabarobbanások zaját hallották és ezt megelőzőleg nagy magasságban északi irányba haladó repülőgépprajokat láttak, majd később 50 idegen repülőgépet vettek észre, amint dél felé haladtak. (Radiopress.)

APRÓBB LÉGI CSATÁK A FRONT FELETT

Párisból jelentik: Hivatalosan jelentik: hogy a nyugati hadszíntérről nincs semmi közölni való. Berlinből jelentik: A német hivatalos jelentés szerint a nyugati arcvonalon nem történt különös

harci cselekmény. A német légi haderő felderítést végzett Észak-Franciaországban és Anglia felett. A nyugati hadszíntér felett felderítés közben a német és francia repülőök között harca került a sor. Egy ellenséges repülőgépet ennek során leszállásra kényszerítettünk. A német repülőgépek hiánytalanul tértek vissza állomáshelyükre.

NÉMETORSZÁG KÖSZÖNETE AZ USA-NAK

Berlinből jelentik: A német kormány köszönetét fejezte ki az Egyesült Államok kormányának azért, mert az elsüllyedt Columbus személyzetét egyik amerikai hajó megmentette.

A Szentatya és az olasz király békeközvetítést tesz

"Az uralkodó bölcs belátása folytán Olaszország békés életet folytat"

Rómából jelentik: XII. Pius pápa az olasz uralkodói pár látogatása alkalmával a megjelenetekhez beszédet intézett. Kifejezte örömét a látogatás fölött, majd hangsúlyozta: nagy megelégedésére szolgál, hogy a látogatásra akkor került sor, amikor más államok háboruban állanak egymással és amikor

a nyugalom és a békét oly sok szívvel szánják.

Olaszország azonban békésen folytatja polgári életét az uralkodó és a kormány bölcs előrelátása folytán. A Szent Atya ezután áldását adta a megjelenetekre és kifejezte azt az óhaját, hogy vezesse az Isten az olasz nép sorsát és kormányának elhatározását, hogy előrelátással és békítő bölcsességgel szolgálja ne csak a saját

belső és külső békéjét, hanem a népek közötti barátság és tartós béke helyreállítását is.

A pápa ezután kihallgatáson fogadta Ciano grófot.

Londonból jelentik: Az olasz uralkodónak a pápánál tett látogatásával kapcsolatban az United Press elkészíti az angol közvéleményt

a pápa és az olasz uralkodó együttes békekötéséről.

Ezt alátámasztja az a hír, hogy a pápa viszonzni fogja a közeli napokban a látogatást, ami első ízben történik meg Rómában 1370. óta, ami a legbiztosabb jele

a pápaság és az olasz királyság jövőben való együttműködésének.

Egymásba futott két németországi gyorsvonat

Hetven halálos áldozatot jelentenek

Berlinből jelentik: Németországban ismét súlyos vasúti szerencsétlenség történt. A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a csütörtökről péntekre virradó éjszaka egy órakeres gólyás vasúti állomáson a Berlin-neukircheneri gyorsvonat hosszabb ideig vízszelgett, holott menetrendszint nem is lett volna itt megállása. Így ezután a Berlin-kölni gyorsvonat, amely szintén át kellett futson az állomáson, belerohant az ott veszt-

teglő gyorsvonatba. Mindkét vonat szokatlanul telve volt utasokkal. Az egyik vonat mozdonya és négy kocsija, a kölni vonatnak pedig hat személykocsija siklott ki és borult fel. Attól tartanak, hogy a szerencsétlenségnek legalább 70 halálos áldozata és 100 sebesültje van. A német birodalmi vasutak vezérigazgatója a szerencsétlenség színhelyére utazott. (Radiopress.)

Gázrobbanás miatt beomlott a párisi Szent Lajos-híd

Párisból jelentik: A Notre Dame mögötti Szent Lajos-híd robbanás következtében beomlott. Azt hiszik, hogy a szerencsétlenség a híd alatt elhúzó gázvezetékben történt robbanás következtében állott elő. A hídon a robbanás pillan-

atában több jármű haladt át, amelyek a Szajnába zuhantak és ezért a m. entési munkálatok a folyó mindkét partján azonnal megkezdődtek. A robbanás pénteken délután negyed három óraker történt.

Eltemették a Graf von Spee hőst

Hitler kancellár koszorút küldött a ravatalra

Buenos Ayresből jelentik: Landsdorf kapitány, a Graf Spee parancsnokának temetése csütörtökön délután hatalmas tömeg jelenlétében ment végbe a buenos ayresi német temetőben. A temető felé az argentinai haditengerészet díszosztaga vonult fel. A temetésen a Graf Spee hadihajó 40 tisztje és 300 tengerésze vett részt. A lelkész beszéde után a német nagykövet

Hitler birodalmi vezér és Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter koszorúját helyezte el, majd a nagykövet rövid beszédben áldozott az

elhunyt emlékének. A temetési szertartás után a városban keresztilyonuló német tiszteket és legénységet a lakosság lelkesen ünnepelte.

Az angol sajtó, mint a római lapok írják, a legnagyobb elismerés hangján emlékezik meg Landsdorf kapitányról.

A tenger történelme meg fogja őrizni a kapitányt, mint vívtűz hősnak az emléket,

írják a lapok. Kiemelik, hogy a hős tengerésztiszt sohasem sértette meg a háború és a tenger becsületét.

Özvegy Saltzer Vilmosné úgy a saját, mint a rokonság nevében megtört szívvel tudatja, hogy imádott, jó férje

SALTZER VILMOS

állami főállatorvos,

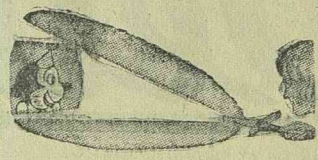
legboldogabb házasságának 20-ik és életének 57-ik évében, rövid, de kínos szenvedés után, Kolozsvártól váratlanul elhunyt.

Drága halottunkat Temesvárra szállítjuk és december hó 24-én, vasárnap délután 3 óraker a temesvári zsidó temető halottas csarnokából örök nyugalomra helyezük.

EMLEKÉT SOHA EL NEM MÚLÓ SZERETETTEL MEGŐRIZZÜK!

Özv. Saltzer Vilmosné, sz. Koch Lujza neje, Wächter Edoné, sz. Saltzer Lina, Saltzer Albert (Sárospaták), Saltzer Erzsebet, Saltzer Margit, férj. Schlesinger Nándor-né testvérei, Wächter Ede, Schlesinger Nándor, Winternitz Emánuel és neje, szül. Koch Józsa sógor és sógornő

Az otthonom mese-otthon,
A mesét magammal hordom,
Bármely falra vetíthetem,
Gyönyörködve úgy nézhetem.

Tabix egy kézi képvetítő, amely zsebben kényelmesen hordozható!

Tabix egy-uttal zseblámpának is használható! Tabix állandó örömet szerez! Jöjjön még ma!

Kapható Románia minden szaküzletében, vagy a romániai lerakatnál:

OPTIKA — FOTO — TELISPORT
TEMESVAR I.

A Gneisenau német utasszállító 900 repatriálttal elsüllyedt

Amszterdamból jelentik: (Rador.) A Havas ügynökség jelenti:

A Gneisenau nevű német utasszállító hajó, amely december 2-án indult el Rigából német visszavándorlókkal, elsüllyedt a Balti tengeren, vagy buvárhajó süllyesztette el, vagy pedig aknába ütközött. Ezt a hírt több hiteltérdemlő tanu továbbította. Több halász azt állítja, hogy a hajó percek alatt süllyedt el

900 főnyi utasával és személyzetével. Ezek vagy vízbefulladtak, vagy pedig a robbanás következtében pusztultak el.

Az üzletek karácsonyi és újév előtti zárása

A temesvári munkaügyi vezérfelügyelőség részletesen közli a munkaügyi minisztérium rendelkezését az üzletek karácsonyi és újév előtti zárását illetően. Eszerint, mint már jelentettük, holnap, vasárnap, az üzletek egész napon át nyitva tarthatnak. Hétfőn, kedden és szerdán az üzletek zárva vannak. Újév előtti vasárnap az üzletek szintén nyitva vannak. Ma, szombaton, holnap, vasárnap és december 31-én, jövő vasárnap, a déli órákban is nyitva tartó üzletek kötelesek az alkalmazottaknak felváltva szabad időt adni. Ezek a napok, december 23, 24 és 31-én az üzletek este a rendes zárórán túl egy órával tarthatnak nyitva. A borbélyok és fodrászok december 24. és 31. vasárnapján nyitva vannak egész napon át, de karácsony harmadnapján, szerdán, szintén zárnak. Ünnepe másodnapján, kedden, déli 12 óráig a borbélyok nyitva tarthatnak, de ezzel szemben december 28. napján, csütörtökön, déli 12 óráig kezdve zárnak kötelesek. A pékek december 24. és 31. napjain szintén dolgozhatnak, a munkásokat azonban más napokon kártalanítani kell.

Szombat, vasárnap utalására d. u. 3 órától a

SCALA moziban

minden idők legnagyobb, szenzációs színes filmje:

Robin Hood kalandjai

melynek főszerepeit
ERROL FLYN és
OLIVIA de HAVILAND
játsszák

Bebörtönözték Moszkvában a finn népkormány elnökét

Két nagy ütközetet nyertek meg csütörtökön a finnek

Rómából jelentik: A Popolo di Roma értesülése szerint a finn ellenkormány vezetőjét, Kuusinent, sürgősen Moszkvába rendelték és a Kremlben történt rövid látogatása után a Ljubljanka börtönbe zárták.

MEGKEZDÖDÖTT AZ OROSZOK VISSZAVONULÁSA

Helsinki-ből jelenti: (Dunaposta.) Több mint két napig tartó szakadatlan

orosz támadások a front valamennyi szakaszán összeomlottak és a szovjet-csapatok megkezdték visszavonulásukat a déli és a keleti frontokon.

A déli fronton a finnek egészen az orosz határig nyomultak előre. Északon a Kenni-folyónál három orosz hadosztály teljes vereséget szenvedett és a csapatok fejvesztetten vonulnak vissza. Csütörtökön délután 20 kilométernyire vonták vissza a középfinnországi szovjet csapatokat.

Mozgalmas napja volt csütörtökön a finn háborúnak

Helsinki-ből jelentik: (Rador.) A finn hadsereg vezérkarának december 21-én kiadott harctéri jelentése így hangzik:

A karéliei félszigeten az ellenség támadása to-

Öt orosz hadosztályt szétszórtak

Az angol sajtó jelenti, hogy a Sztalin születésnapjára elrendelt orosz támadás mindenütt visszavonulással végződött. Megerősítik ezt az értesülést a semleges fővárosokból érkező hírek is. A finnek ellentámadása az egész arcvonalon jól sikerült. Az eddigi adatok szerint az oroszok északon történt visszavonulásuk alkalmával

20 ágyút és rengeteg halottat vesztek.

A karéliei földszorosban a finnek öt orosz hadosztályt teljesen szétmorzsoztak. Nehézzé tette az orosz csapatok utánpótlását az, hogy a finn repülőek erősen megrongálták a murmanszki vasútvonalat, amelyen az élelmiszert és a hadiszert szállították.

A stockholmi Aftenbladet munkatársának Valenius tábornok, a finn hadsereg vezérkari főnöke nyilatkozatot adott. Elmondotta a tábornok, hogy a finn csapatok néhány nap előtt történt visszavonulása után most

ellentámadásba mentek át és az oroszokat erősen visszavetették.

Suomisalminal a nagy csata már lezajlott és most minden csendes. Az orosz katonák rengeteg sokat szenvedtek a hidegtől.

Csütörtökön hagyta el Stockholmot az első svéd vonat, amely az önkénteseket vitte Finnországba. Mintegy ezer svéd önkéntes utazott el nagy lelkesedéssel Finnországba. Az önkéntesek polgári ruhában indultak útnak. (Radiopress.)

A francia jobbo dalt pártok a Szovjettel való szakítást követelik

Francia katonai körökben meglepéssel fogadták az újabb finn sikerekről szóló beszámoló híreit, írja a Lavoro Fascista párisi tudósítója. Ami a Finnországnak nyújtandó angol francia segítséget illeti, annak mértéke Amerikától függ. Párisban és Londonban nagy össze-

Angol-japán tárgyalások a tiencsini kérdésben

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztérium egyik magasrangú tisztviselője kijelentette az újságíróknak, hogy a tiencsini ügyben megindult angol-japán tárgyalások a kérdés általános rendezésére vezetnek. Az ügy egyes részleteit most vitatják meg.

Egyik újságíró kérdésére, hogy kezdett-e a Szovjettel tárgyalásokat Japán Kinának befolyási körzetekre való felosztásáról, a külügyminiszeri tisztviselő kijelentette, hogy erről a kérdésről a két ország nem tárgyal. (Radiopress.)

vább tart. Hatalmas tüzéségi előkészítés után az ellenség Kaukajzsinél és Inolajaervinél, valamint más pontokon támadásba kezdett. Az egész napon át tartó harcokban

a szovjet hadsereg nagy veszteségeket szenvedett és semmi eredményt nem ért el.

Nyolc orosz tank elpusztult. Egyetlen faluban az oroszok 20 gépfegyvert vesztek. Aglajaervinél a harc folyik. A finn csapatok itt 9 nehéz tankot, két mezei ágyút, három páncélos kocsit, sok teherautót, fegyvert és municiót zsákmányoltak. Liegssa és Rekola között egy ellenséges zászlóalj teljesen elpusztult. Salla irányában csapataink tovább folytatták előnyomulásukat. Tegnap az ellenséget két különböző helyen legyőztük és az egyik pontnál egy szovjet zászlóalj megsemmisítettünk. Egy szovjet hajóraj, amely egy csatahajóból és egy torpedórombolóból állott, Kotka kikötő előtt akcióra lépett, de a parti ütegek visszavonulásra kényszerítették őket. A Ladoga-tavon egy finn motoros bárka eredménnyel lötte a szovjet hadsereg szárnyát.

Az ellenséges légitámadások tegnap folytatták a polgári lakosság elleni támadásokat.

Huszonhárom polgári személy — közöttük asszonyok és gyermekek — különböző városokban meghalt. A finn vadászgépek és légelhárító ütegek hat szovjet repülőgépet lelőttek.

gekre számítanak. Elsőrendű fontosságúnak tartják azt is, hogy

rávegyék a semlegeseket Finnországnak minden lehető módon való támogatására.

Londonban különben lehetségesnek tartják, hogy Svédország a közeljövőben szintén belesodródik a háborúba. Franciaországban egyébként is mindjobban megerősödik a szovjetellenes gondolat. Luis Marin csoportja szerdán este érte-

A Dr. WANDER S. A. üzemi készítménye

kezetet tartott, amelyen határozatot hoztak arra nézve, hogy

Franciaországnak azonnal meg kell szakítani a diplomáciai viszonyt Oroszországgal.

Flandin volt miniszterelnök jobboldali kormányt támogató csoportja tegnap tartott pártértekezletet, amelyen szintén a Moszkvával való szakítást sürgették. A francia nemzeti sajtó napok óta követeli, hogy a párisi szovjetnagykövetséget zárják be. (Radiopress.)

AZ OROSZOK MÁR ELFOGLALT TERÜLETEKET VESZTETTEK EL

Helsinki-ből jelentik: Mint ismeretes, a finn csapatok északon visszavonultak és ezzel a bekerítés veszélye elhárult felőlük. Az orosz csapatok ekkor elhárították előnyomulásukat és elvesztették a kapcsolatukat támaszpontjaikkal. Egyes helyeken 30 kilométernyit is előrenyomultak az oroszok és most, a finn ellentámadás után elvesztették azokat a helyeket is, amelyeket rengeteg vérvesztés és áldozat árán tudtak csak megszerezni.

Az orosz halottak száma igen tekintélyes. A Politiken című dán lap finnországi haditudósítója jelenti lapjának, hogy az orosz csapatok tegnap a sallai vonalon 30.000 embert vesztek és a finnek igen sok hadiszákmányra tettek szert. (Radiopress.)

AZ ANGOL VÖRÖS KERESZT AJÁNDÉKA A FINNEKNEK

Londonból jelentik: (Rador.) Az angol Vörös Kereszt egyesület gyógyszereket, kötszereket és orvosi műszereket adományozott 10 ezer font sterling értékben a finn kormánynak.

Legjobb és legszebb karácsonyi műsor. Hétfőtől kezdődőleg.

SCALA moziban

Jeanette Macdonald **Az én szerelmem**
világfilmje

Erdélyi minorita szerzetes érdekes utilevelei Braziliából

Husz kilogramos ametiszt-tömb mint aiándék. Hihetetlen olcsóság
Ahol banánnal, ananással és naranccsal etetik a disznókat

IV.

Brazília tehát az igéret földje, az álmok országa, amelyről mindenki, aki itt megfordult, úgy beszél, mint egy nagy titokról, mint egy titkos szektáról s ő maga ennek a titkos szektának tagja volna. Brazília vonzó erejét én, a kivülálló, három dologban látom. Először is abban, hogy amikor ma vasuttal, hajóval, repülővel menetrendszerűen bejárjuk az egész földkerekséget s a rádió kereszttől minden tájról pontos híradásaink vannak: a mérhetetlen Braziliában az ittlakók is terra incognita — ismeretlen földről beszélnek, ahol annyi minden terem vadon, annyi a nyersanyag, annyi a heverő kincs, annyi a lakatlan és pazar termékenységu vidék, hogy elég volna új országok alapítására és alkalmas arra, hogy százmillióknak boldog megélhetést nyújtson. Az első ajándék, amit itt kaptam, egy husz kilogram súlyú ametiszt-tömb volt, tele diónagyságu kristályokkal. Vendédlátó gazdám esodálkozott, hogy izlik a papája, az ananász, a banán és a narancs, amivel itt sok helyen a disznókat etetik. Amikor Santa Caterinában az egyik kis fazendán a gyermekeket narancssal kínáltam, azok igen furesn néztek rám. Valami olyat érezhettek, mint ha a székelyföldön krumplival kedveskedtem volna a jó tanulóknak.

AMI VONZÓVA TESZI BRAZILIÁT

Brazília második vonzóereje fiatalasága, mellyel elsajátítani igyekszik Északamerika és Európa kulturáját, anélkül azonban, hogy egvéni sajátosságait megtagadná. Épít felhőkarcolókat, de ugyanakkor

Ahol a fekete embert négernek nevezni sértés

A nádeuk nagy ezüst szórókban áll az asztalon, vendégökben, kávéházakban is. A finom porból ki-kí annyit önt a csészéjébe, amennyi tetszik. A forró feketekávé pillanat alatt feloldja, keverni sem kell. Azután előkerülnek a finom szivarok. Aki nem szereti s valódi havannát, vagy kubát, a jutazsákok meggy s levág egy darabot a kötélfarmába csavart fekete dohánykolbászból. Felapritja s cigarettát sodor. Egy kisfiú, aki még nem dohányzik, a rágógmüt kéri el, amit apja a repülőgépen kapott szórakozás céljából. Egyik tréfa a másikat éri, csupa jól ismert európai vice, — brazil kiadásban. A gyermekek előhozzák képeskönyveiket, melyekben a főszereplő a majom és a portugál. A néger nem bántják, a nevét sem mondják ki, mert ez sértés. Csak annyit mondanak, hogy „szines”. Mikor a hálókoesi hórihorgas néger kalauzát érdeklődve szemléltem, utitársam figyelmeztetett, hogy véletlenül ki ne mondjam a „néger” szót, mert a jó ember egész uton felénk sem fog nézni. Nem éreztem rajtuk a szagot, amit a yenkik éreznek, de nem tudom, megszokni a nyelvük színét. Amikor először áldoztattam őket s kinyílt a nagy fekete száj (pardon, a néger hölgyek ruzsozzák az ajkukat) és láthatóvá lett a halvány nyelv, föltöte megijedtem; csupán az áhítatuk és a gyermeki hitük szerelte le lázadó gondolataimat.

Vacsora után átmegyünk a templomba egy óras ájtatosságra Krisztus- király tiszteletére. Az árvák énekelnek, a nép megtölti a templomot, sőt az uccán is állnak. A szónok lendülettel beszél. Kezdem hozzáhangolni a füleimet és örülök, hogy megértem a napi témát. Az oltárt lilomok, a templomot virágborult Jacarandá fák veszik körül. Mindegyik legalább 20 méter magas. Lila virágjuk éles ellentétben van a tuloldalon skarlátvörös és sárga színben pompázó ipé-fák színével. Levél még egyetlen sincs. Most tavaszodik. De a szőlő bogyi már mogyorogóvá válnak, a kukorica-félméteres, a kerítésen virágzik a passiflóra, a 4 méter magas piros, fehér és rózsaszínű leanderekete erős illatuk miatt nem lehet megközelíteni. A fekete égbolton feltűnik a Dél Keresztjének ragyogó csillagképe. A kollégium alakibaian kialszik a villanyfény s a kabócák és moszatok átveszik esendes bírodalmukat.

EGY KILÓ RIZS 7, EGY KILÓ KÁVÉ 20, EGY KILÓ CUKOR 10

Basilisa, a néger szakácsnő, mosolyogva jön a piacról, kezében a bőrtáskával (itt a bőr a legolcsóbb). Megkérdem, mit vásárolt. Csupa „finom” dolgot: krumplit (kilója 5 lei), hagymát (kilója 13 lei), lisztet (kilója 9 lei), sőt (kilója 17 lei). „Kevésbé értékes” dolgok szerinte a hus (kilója városban 20 lei, interloban 6—8 lei), főzölaaj (kilója 12—28 lei), rizs (kilója 7—10 lei), zsír (kilója 25 lei), kávé (kilója 20—40 lei), cukor (10—12 lei), fekete bab (kilója 10 lei), mandioc liszt (kilója 3—4 lei),

igénytelen marad. Pénzért nem tülekedik, de meg sem veti. Addig dolgozik, amíg kell. Büszke szabadságára és önállóságára. Ha a gazda cselédjét megsérti, a cseléd szó nélkül odébb áll. Avval nem törődik, hogy másnap mit eszik, de élvezi gazdájá megdöbbenését, akinek a legnagyobb munkaidőben nincsenek munkái. Itt minden fejlődés attól függ, lesz-e elég munkás gazdaságban, iparban. Ezt Európa jól tudja, azért ideküldi elavult ipari és házi eszközeit, textilárúját s minden egyéb uraságotól levett holmit.

Végül még egy dolog teszi vonzóvá ezt a földet, amit itt a „Saudade” szóval fejeznek ki. Lefordítani nehéz, nevezhetném „honyvág”-nak, édes fájdalomnak, szeretetnek és kívánságnak, szomorúságnak és boldogságnak, melyet az egyik szemével siró s a másikkal nevető királyember érez. Aki egyszer ide betette a lábát, az elmenne is, nem is, de okvetlenül vissza akar jönni itt meghalni.

Basilissa, a néger szakácsnő, amióta egy szent Antal-érmet kapott, igen megszeretett. Mosolyogva jön a legvezetőpálmák alá s hiv vacsorához. A „jantar” sok fogásból áll; az egész asztal tele van tányérokkal. Egyikben vagdalthus, másikban rizs, odébb fekete bab, krumpli, savanyu karotta, tükörtőjas, zöld borsó, zöld bab, chuchu (olv. susu, tök), Mamao (papaja) a fán növő sárgadinnye; tej, kávé, kenyér, aprósütemény; narancs, banán, abacaxi (olv. abakasi, ananász-aj) vörösbors és herva mate (tea) van. Kinék mi tetszik. Utána feketekávé, cafezinho (olv. cafezinho) nádcukorral.

szappan (kilója 10—15 lei). Azért egyik sem megvetendő, sőt mindennapi életszükséglet. Csupán kenyér nincs az asztalon. Egyedül nekem hoznak mindennap egy veknit.

Kétóránként kijár egy cafezinho is, mert anélkül nem lehet dolgozni az íróasztalnál. Ma ugyan lehült a levegő; a minuano az Antesből (náfunk Andes-nek mondják) jövő nyugati szél elvitte a cirksz ponyváját és egyelőre nem trombitálnak a kert alatt. A vad fügefá körül a mérges vadméhek nyugtalanul rajzanak az ágakról lefogó kaptárjuk körül. Egy nagy mérges pók menekül a lilomok között, a narancsfák hullatják virágjukat és a jacarandák alja olyan, mintha a legpompásabb lila szőnyegot terítették volna az utra, melyet a tűzvi-

Karácsonyra! ARLÁTH-nál

a legkiválóbb gyártmányú szalóncukorkák és csokoládé-babák

Kimmel I. C. likőrök

A legnagyobb borok és Vermouth, úgyszólván választékban borok és Martini, Cinzano, Vinigi, Melini, Cornesta, Stirbey, Bratiano, Garofli, Vinicola, Zaporocenco, Bronea, Cotnari, Mott-, Rein, és eredeti francia pezsgők

ARLÁTH, Belváros, telefon 11—65, Józsefváros, telefon 17—66

rágu hibiszkuszok szegélyeznek. Egy fiú köteg cukornáddal jön, a másik kosár grape fruitot szedett. Ruháján jókora szakadás látszik, mert a kaktuszkerítés körül egy macucot látott s megkergette. A jóhúsu kis pulyka azonban nem hagyta magát megfogni. Most jön a tanárom, egy jóképű 20 éves fiatalember. Mosolyogva próbál rászoktatni az orrhangok kiejtésére. Fáradtsága nem hiábavaló, mert már a negyedik lecke után a templomban hangosan tudtam előimádkozni brazilul. Még az a tenyérnagyságu mérges pók sem hozott zavarba, amelyik az oltáron végigfutott.

TELEFONHÍVÁS AZ ÓSERDŐBŐL

Gyűjtöm a sok emléket, ritkaságot; kristályokat, fák termését, virágokat, lepkeket. Kaptam indiánoktól használt ijakat (2 méteres) nyilakat és egy vad fügefá gyökereiből formált székot, mely fa köré csavarodva képződött. A fát a fügefá gyökerei körül írtáskor csigákkal kihúzták s a körülölelő gyökereket szépen aláfűrészték. Ezt a kiállításon sokan megbámulták. Egy dolgozik az óserdő. Tegnap kivitték egy szakadékhá egy vad fügefához. Gyökerei magasan kiállnak a földből és alattuk husz ember kényelmesen helyet foglalhat, ha esik az eső.

Öcsém két hetes autóra indult. Mindennap telefonon felhív az óserdőből. Jövő alkalommal ismét megylünk oda, ahol már nincs telefon. Az egyik nagy intézet rendelkezésemre bocsátotta természetrajzi szertárát. Amit jobban meg akarok nézni, lakásomra küldik. Szobám fala most tele van akasztva madarak és kigyók képeivel.

Idén nem fogok havat látni. Ma, november 4-én a hőmérséklet 26 fok, de volt már egy héttel ezelőtt 38 is. Karácsonykor lesz a legmelegebb. A strandok máris tele vannak, a lányoknak se téli, se nyári harisnya nem kell. Wild Lilike árja az évvégi bizonyítványt december 1-re. Akkor kezdődik a nyári nagy vakáció s tart március 1-ig.

Színház

Karácsonytól Vizkeresztig játszik a Thalia együttese Temesvárott

Hétfőn, karácsony első napján kezdi meg temesvári vendéjátékát a Thalia drámai és operettegyüttese. A műsorból megállapítható, hogy nem a nagyszerű darabok megismétléséről van szó az ünnepek alatt, hanem egész sereg újdonság bemutatásáról. Karácsony első napján este az idei budapesti színházi szezon eddigi legnagyobb sikerét, Bókay Lajosnak Feleség című vígjátékát mutatják be. A második bemutatás előadás az ünnepek harmadnapján, szerdán lesz, amikor is Zilahy Lajosnak, a legnevesebb magyar írónak és színpadi szerzőnek hatalmas sikerű újdonsága, a Gyümölcs a fán kerül bemutatásra. A bemutatók egyébként sűrű egymásutánban következnek és ez biztosítja arra, hogy a temesvári karácsonyi és újévi szezon minden tekintetben kielégítő lesz. A társulat Vizkeresztig játszik ezáltal Temesvárott.

A THALIA MŰSORA:

December 25. hétfőn délután 3 órakor: Megsértették a minisztériumot. (Olcsó helyárrakkal).

December 25. délután 6 órakor: A tolvaj.

December 25. hétfőn este 9 órakor: Feleség (Bókay János óriási sikerű vígjátéka.)

December 26. kedden délután 3 órakor: Megsértették a minisztériumot. (Olcsó helyárrakkal).

December 26. Kedden délután 6 órakor: Feleség

December 26. kedden este 9 órakor: Feleség

December 27. szerdán délután 6 órakor: Feleség

December 27. szerdán este 9 órakor: Gyümölcs a fán (Zilahy Lajos legújabb, nagyszerű vígjátéka)

December 28. csütörtökön este fél 9-kor: Gyümölcs a fán.

December 29. pénteken nincs előadás.

December 30. szombaton délután 5 órakor: Egy bolond százat csinál (Operettujdonság, olcsó helyárrakkal.)

December 30. szombaton este 9 órakor: Zsimberi Zsimbori szépasszony (Erdélyi Mihály legújabb nagyoperettje).

December 31. vasárnap este fél 9 órakor: Mégis szép az élet (Siklóssy Pál remek operettje, nagy szilveszteri kabaréval.)

December 31. vasárnap este fél 12 órakor: Mégis szép az élet (Szilveszteri kabaré, pezsgő és malacsorsóval.)

DÉLIHIRLAP
automata telefon száma: 28-10

Hogyan segíthetik a szövetségesek katonailag Finnországot? ...

Párisi szakvélemény — A murmanszki partraszállás a világháború alatt — A nyugati államok nem rendelkeznek fölösleges hadianyaggal — Az éghajlat nehézségei

A finn kérdés égetővé vált. Ha Nyugat meg akarja segíteni a tuleró ellen küzdő népet, gyorsan cselekedni kell. Az európai közhangulat finnirát, de néhány önkéntesen és jelentéktelen mennyiségű hadianyagon kívül — még semmit sem küldött, ami hathatós támaszt jelentett volna. Angliában és Franciaországban most kópolyan latolgatják a lehetőségeket, de a válasz, mit a felvetett kérdésekre adnak, többnyire negatív. Jellemző e téren a párisi félhivatalos "Temps" szakvéleménye, amit az alábbiakban ismertetünk, mint a nyugati szövetségesek többé-kevésbé hivatalos állásfoglalását:

— Elhatározzák-e Franciaország és Anglia, hogy Finnország segítségére siessenek? — írja a Temps. — A kérdés megérdemli, hogy kizárólagos technikai szempontból közelebbről megvizsgáljuk. Korai lenne már most arról beszélni,

hogy milyen segítséget nyújthatna Finnországnak a két demokrata nyugati hatalom, ha egyes országok csatlakoznának hozzá a nemes cél elérésére. Pillanatnyilag elégedjünk meg azzal, hogy azt tanulmányozzuk,

Anglia és Franciaország milyen módon tudná erősíteni a finn hadsereg ellenállását a Szovjettel szemben.

— Tudjuk, hogy Finnországnak mennyire hiányzik a szükséges anyaga a mozgósítotak felszerelésére s ha e hiányt megfelelően pótolná, körülbelül a kétszeresére emelhetné hadierőjét. Első teendő lenne tehát a különböző hadianyag eljuttatása. Ezek a küldemények szükségszerűen norvég kikötőkből — a szövetséges hajók számára az egyébként megközelíthető kikötőkön át lenne irányítható — vagy a svéd vasútvonalakon és talán a botteni svéd öblön keresztül.

Nyugaton nincs a finneknek szállítható fölösleges hadianyag

— Ilyen fegyverszállításoknál a legszembevetés az, hogy a háború csak most kezdődő időszakában sem Anglia, sem Franciaország nem rendelkezik olyan fölösleges anyaggal, amely a baráti hatalmaknak szállítható lenne. Viszont nem lenne szükséges, — legalább is ezúttal nem, — hogy a legújabb modelű harci-csúszkák, repülőgépeket, vagy ágyukat küldjék egyverraktárainkban és valószínűleg Angliában is, vannak régebbi típusú tüzérségi fegyverek, gépfegyverek és lőfegyverek, amelyek egy védekező háborúban nagyszerűen használhatók. Az 1915—1916-os években ilyen természetű tüzérségi felszereléssel állottunk ellen a német támadásoknak. Ott vannak a tartalékban lévő harci-csúszkák és repülőgépeink is, amelyek már nem a legújabb típusúak, igen jó szolgálatot tennének.

— Más oldalról keresve a lehetőséget, amelyet a francia és angol csapatok a finnek megsegítésére alkalmazhatnának, csak egy lehetőséget látnak és ez távolról sem jelentene könnyű feladatot. A Balti-tenger el van zárva a francia és angol hajók elől, Norvégian és Svédországon át is az átvonulás a két ország semlegessége miatt a szövetségesek számára, egyetlen megoldás lenne tehát a Jeges-tenger partvidékén, például a petsamói öbölben partra szállni.

A MERSEKELT ÉGŐVHÖZ SZOKOTT HATÁRON NEM TUD ÉSZKON HARCOLNI

— Először is a csapatoknak küzdeniük kell azzal a sarkvidéki sötétséggel, amely előgátló a meglepetéseket és megakadályozza a társasági, repülő és harci-csúszkák tevékenységét. Ez a terep kizárólag a gyalogos különítmények terepe, akik sítalpakon jutnak előre. Tudjuk, hogy

a murmanszki vasútvonal birtokában az orosz csapatok nagy előnnyel rendelkeznek ezen a terepen,

mert a vasútvonal a gyors utánpótlást lehetővé teszi.

— Annak a hajócsoporthoz az útja, amely kényszerűen megkerülni Norvégia északi partjait, rendkívül hosszadalmas lenne. Bár itt nem az átkelés hosszú időtartama miatt volna a hiba, bizonyítják azok a hadműveletek, amelyeket

A hajóhad közbeszóll

— De vajjon tél idején a Jeges-tenger partján lehetséges lenne a partraszállás? Ez az, amit nem tudunk megmondani anélkül, hogy tárgyilagosan és alaposan megvizsgáljék a problémának minden tényezőjét. A tenger nincs befagyva, de a kikötő csak jégtörő hajók segítségével közelíthető meg. Van Franciaországnak jégtörőhajója? Aztán a csapatok, amelyek hozzá vannak szokva a mérsékelt éghajlathoz, minden jó felszerelésük ellenére is használhatók volna-e ezen a sarkvidéken, ahol a hőmérséklet most minusz 30 fok alá süllyed?

Lehetséges volna-e Murmanszkit blokádnak alá venni?

És a finnek tudnák-e biztosítani a partraszállás alatt Petsamo kikötőjét és vidékét? Mindmegannyi kérdés, amelyre csak befejezett tények után adható biztos válasz.

— Finnországnak megsegítése nyilvánvalóan sokkal kedvezőbb körülmények között történhetne, ha Svédország és Norvégia közös ügyüknek tekintené ezt a szövetségesekkel. Az angol és a francia hajóhadnak a murmanszki partokon történő erélyes akciója minden bizonnyal hatásos eszköz lenne, mert

Célszerű karácsonyi ajándékok, állandó értékkel!

Optika, fotó, télisport cikkek.

Vételkény-
személmű-
megtekintés.
kér;

KESEKEMÉTI

okl.
látászé-
Femesvár
i.

1918 huszonnégyezer embert szállítottak Murmanszka és Archangelba.

— Feltehetjük a kérdést, hogy a különleges terepi vidéken a francia és angol csapatok megjelenése egyszerű helyi jelentőségű cselekménynél többet jelentene-e? Hiszen a csapatok ezer kilométer távolságra lennének a finn öböltől, amely Finnország szívéét jelenti. Viszont ezek a csapatok csak ötszáz kilométerre lennének a Botteni-öböltől, ahol az egyetlen vasútvonal halad Svédország és Finnország között. E fontos útvonal védelmében a csapatokra nagy szerep várhatna.

LÉGI SZALLÍTÁS?

— Itt van még mint lehetőség a légi szállítás. Anglia délkeleti partjától vagy az északi vidék sikkáitól Finnország legközelebbi partvidékéig 1500 kilométeres megszakítás nélküli út van. Jelenlegi repülőgépeinknek bizonyos százaléka minden további nélkül képes ezt a távolságot megtenni, de viszont nem lehet csak egész kicsiny számú csoportok átszállításáról. De ilyen módon rövid idő alatt a mérnökök, a tiszták, szakemberek ezreit lehetne finn földre szállítani, akik a fenyegetett országnak igen megbecsülendő megerősítést jelentenének.

— Láthatjuk ilyenformán, hogy az esetleges segítség rendkívül komoly nehézségekbe ütközhet az ország távoli fekvése és elszigeteltsége miatt. Mégis le kell szögezni, hogy a szövetségesek néhány ezredének a jelenléte Lappországnak a finn hadseregnek biztos támpontul szolgálja és lényegesen megjavítaná az ellenállás lehetőségét.

lehetetlené tenné, hogy a német cirkálók Murmanszki kikötőjét flottabázisnak és menedékhelynek használják fel.

Továbbá lehetetlené tenné a Szovjet számára hogy csapatokat szállítson a Murmanszki tengeren át Finnország északi partjai felé, ami számára egyébként a legkényelmesebb és a leggyorsabb szállítási mód, ellentétben a közlekedésének szárazföldi útjával, ahol egy jeges országgrész kietlen és utatlan vidékén kellene áthaladnia.

Látni e fejtegetésekből, hogy Finnország nem sokat remélhet a nyugati aktív támogatástól, hiába intéz Európához segítséget kérő felhívást, felhívás után.

Corso-mozi

Szombaton premier:

A maharadzsa
fehér asszonya

A darabban hangverseny

Vasa Prihoda

a híres cseh hegedűs. — A többi szerepben: Isa Miranda, Hilde v. Stolz, Hörbiger Attila, Gustav Diessl és Rudolf Carl. Zene: Franz Grothe.

Baran Coriolan dr. főpolgármester letette a hivatali esküt és átvette a város ügyeinek vezetését

Baran Coriolan dr. volt miniszter, Temesvár városnak immár harmadik főpolgármestere, tegnap délelőtt minden külső ünnepek nélkülözésével elfoglalta hivatalát. A nagyborszasu hivatalátvételt saját kívánságára maradt. Délelőtt tizenegy órakor Baran Coriolan dr., aki már kilenc órától kezdve a városházán tartzkodott, elment a királyi helytartóság székébe, ahol

Marta Alexandru dr. királyi helytartó kezébe letette a hivatalos esküt.

az eskütételnél a helytartóság részéről Ciupe heorghe dr. vezértitkár, a város részéről pedig Tieran Emil dr. alpolgármester és Table Nicolae dr. főjegyző voltak jelen.

Az eskütétel után Baran Coriolan dr. fő-

polgármester két kísérőjével visszatért a városházára és folytatta a polgármesteri hivatalnak az előző napon megkezdett átvételét.

A polgármesteri hivatal teendőinek a két alpolgármesterrel való megosztására csak az ünnepek után kerül a sor.

Ugyanakkor fogják megállapítani a főpolgármester fogadó óráit is.

Tieran Emil dr. alpolgármester új hivatalos helyiségbe költözött. Ez az iroda a városháza első emeletén van a 66. szám alatt, Table főjegyző és Disela Pavel pénzügyi tanácsnok hivatala között, a térre néző fronton. Warth Péter dr. alpolgármester továbbra is megmarad eddigi helyiségében, amely a főpolgármesteri előszobából jobbra nyílik.

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

23—10 és este 9 óra után 23—13.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Eminescu és a földművelő parasztság

Bucurestiből jelentik hivatalosan: A legutóbbi minisztertanácsi gyűlésen Gheorghe Tătărescu miniszterelnök, előterjesztésében és a prefektusoknak adott útmutatásokban, egy minél szorosabb kapcsolatnak a szükségességét hangsúlyozta, a földművelő és vezető osztályok között.

Kérte a közigazgatás vezető férfait, hogy minél gyakrabban látogassák a falvakat és érdeklődjenek a földművelő osztály helyzete iránt. Többek között ezeket mondta:

„A kormány elhatározta, hogy szünetet tart a hadimunkálatokban. A következő évben minden munkásköz kivételével a föld megművelésére legyen felhasználva. Felszántatlan nem maradhat egyetlen hely sem. Ez a tény nagyon fontos úgy az állam, mint a földművelő szempontjából. Az illetékes hatóságoknak még most meg kell kezdeni ennek a földművelési akciónak az előkészítését.

— Meglátogatni a falvakat, érdeklődni a mezőgazda sorsa iránt — ez a munka az, amely egy újabb és magasabb politikai lépkör és felfogás állandósítására vezet. Az eddigi politikuskok hibája volt a földművelő osztály lebecsülése. Ez a hiba még Eminescu idejéből való, aki szatirikusan a következőket jegyezte meg:

— Ha az uralkodó osztály kiegyensúlyozza a földművelők munkáját a maga munkájával, ha egy becsülettel közigazgatás megvédelmezi a földművelést, ha egy papírt rend megóvjaa a bűnbeeséstől, és erkölcsötleneségektől, ergyószóval, ha létezik egy megértés azok sorsa iránt, akik az állam magvát képezik, ez még mind nem elég.

Utmutatásoknak kellett volna adni a földműveseknek. Mert egy kis útmutatással ugyanazzal az izomerővel tíz, vagy húszszorosát lehetett volna termelni annak a mennyiségnek, amit ma primitív eszközökkel és módszerekkel ér el. Ebben az esetben a dolgok egészen másképp állnának. Az alsóbb réteg lépést tarthatott volna a termelésben az uralkodó osztály kívánalmaival. Meg lett volna az egyensúly és minden jól lett volna.

Igy irt Eminescu. Az uralkodó osztály szerinte is önző és lelkiismeretlen volt.

Az állam fejének öfelsége II. Carol királynak kellett jönnie, hogy egy másik felfogás elveit határozza meg a vezetők és vezetettek között. A miniszterelnök javaslatában ennek a megértő politikai elvnek megszívlelését tolmácsolta.

Harmóniára van szükség, mely mindenképpen felett az állam erősítése és a nemzet felvirágozása érdekében áll.

— Öfelsége a földművelő. Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király a karácsonyi ünnepek alkalmából 360 ezer könyvet adományozott a hadsereg számára.

— A légi és tengerészetiügyi minisztérium 1940 január 8-án pályázatot tart egy elsőosztályú és a költségvetésbe felvett litoeráfusi állás betöltésére. A vizsga a bucarestii központi meteorológiai intézetben végezendő néhány nemi munkából áll. Az érdekelteknek január 7-ig kérvényt kell benyújtaniuk a légi és tengerészetiügyi minisztérium személynévi igazgatóságához és ahhoz az alábbi iratokat kell csatolniuk: születési, állampolgársági, erkölcsi katonai és orvosi bizonyítvány, valamint segéd-, illetve mester-könyv.

1856 december 23-án született Tömörkény István író. Élete nagy részét Szegeden töltötte. Sokat időzött a szegedi halászköz és a környékbeli tanácsok között. Ezeket nagy-számú elbeszéléseiben állandóan szerepeltette. A magyar alföldi paraszt egyik legkiválóbb rajzolója volt.

1930. december 23-án halt meg Bratianu Vințila államférfi és közgazdász. Nagy képzettségű ember volt, aki belföldi és külföldi egyetemeken folytatta tanulmányait. Éles gyakorlati érzéke volt. A politikai életben már kora fiatalaságától kezdve résztvett. Többször volt pénzügyminiszter és miniszterelnök.

— **RÓZSASZÜRET** című folytatásos regényünk helyszüke miatt lapunk mai számából kimaradt.

— Kinevezték Lindbergh ezredes utódját. Washingtonból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy Walter Kirner tábornokot kinevezték a nemzeti légügyi bizottságba Charles Lindbergh helyébe. Lindbergh ugyanis lemondott és ezt azzal indokolta, hogy jelenleg képtelen minden figyelmét a légügyi kérdésekre fordítani, de személye rendelkezésére áll a bizottságnak szükség esetén.

DIANA

megelőzi a betegséget

— Későbbre halasztják az oberammergaui passiójátékot. A szabályos időközökben ismétlődő oberammergaui passiójátékok rendezésére 1940-ben került volna sor. Most érkező hír szerint azonban a Passió-Bizottság elhatározta, hogy a háborus helyzetre való tekintettel a következő passiójátékok időpontját későbbre tűzte ki. Az egykori pestis-fogadalmak szerint esedékes előadásokat majd akkor rendezik meg, amikor a béke ismét beköszönt Európába.

— Nem szabad megközelíteni a Graf Spee roncsait. Montevideoból jelentik: Az itteni hatóságok megtiltották a hajóknak, hogy megközelítsék a Graf Spee hadihajó roncsait, mert attól tartanak, hogy a hajón felhalmozott hadianyag felrobbanhat.

— Ujlesztendőre indulnak el az Uj Erdélyi Könyvek. Több ízben adott hírt az erdélyi napisajtó arról a nagyszabású irodalmi vállalkozásról, amely Uj Erdélyi Könyvek címen évente tíz pompás tartalommal a nyomdatechnika minden nyugati felkészültségével kiállított szépirodalmi művet juttat az olvasó asztalára. Az erdélyi közönség körében bár érthető, de arányában mégis váratlanul széles visszhangra talált az Uj Erdélyi Könyvek megindulásának híre. Mint ismeretes a könyvsorozat Tabéry Géza „Szebeni vihar” című kötetével indul. Eredetileg a sorozat megindítását az Uj Erdélyi Könyvek kiadóvállalata 1940 január elsejére tervezte. Később a közönség óhajára minden igyekezetét arra fordította, hogy az első könyv már karácsonyra az előfizetők kezébe kerüljön. Sajnos, ez az igyekezet nem sikerült, mert bár az első könyv teljesen kiszedve áll a nagyváradi Sonnenfeld-nyomdában, a közbejött papírszállítási késélmek és a nyomda karácsonyi munkaszünetltsége miatt csak az eredeti tervhez visszatérve ujlesztendő napján kerül ki a sajtó alá. Meg vagyunk győződve, hogy a könyvsorozat szakelymintás pompás köteteit e késedelem mellett is változatlanul szívesen fogja fogadni Erdély magyar olvasóközönsége.

— Lőgött egy ház a gyíróldi úton. A lakatlan épületben valószínűleg csavargók tanyáztak és ezek gondatlansága okozhatta a tüzet, amelynek az épület tetőzete áldozatul esett. A temesvári tűzoltók eloltották a lángokat.

— 10 000 pengős rejtélypályázat, valamint „Első illatok” címmel érdekes és újzerű pályázat indul a Színházi Magazin duplaterjedelmű karácsonyi albumában. Száz színész és száz színésznő fényképe és öszinte vallomásai, 7 nagy magyar író karácsonyi történetei, 7 nagy magyar festő rajzai díszítik a karácsonyi számot, amelybe dr. Rác Vilmos főszerkesztő írt cikket a Színházi Magazin első jubileumáról. Gyönyörű képekkel illusztrált részletes tudósítást hoz a Park Club jótékonyestü előadásáról. A „Geomancia” című érdekes játék, hatalmas társasági és divatrovat. óriási ünnepi viccrovat. „Karácsony 100 év előtt?”, „Tommy és az opera” és számos érdekes írás. A nagyszerű és mulatságos színdarab: „Klotild néni” gróf Festetics Ilona folytatásos regénye. külön gyermekfilm, dupla kotta- és dupla kézimunka-alkotlet egészíti ki a gyönyörű albumot, melynek ára rádiómelléklettel együtt 20 lei.

ÁGYBA REKAMIÉBA

Epeda
70 ÉVI JÓTÁLLÁS — BRATCA JUD. BIHOR

CIMEK

Egy kiváló szobrászművészünk műtermében az egyik állványon hosszú ideig díszlett egy kisebb szoborcsoportozat, amely pompás bronzfigurából állott. Alattuk kis tábla lógott a következő címmel: „Az őt érzék”.

Egy szép napon valaki megvásárolta az egyik figurát, mire a szobrász a megmaradt négy alkotást írta: „A négy évszak”.

A szoborcsoportozatnak így is nagy sikere volt. Hamarosan megint jelentkezett vevő az egyike. Most már csak három maradt ezzel a címmel: „A három grácia”.

Egy idő múlva a harmadikat is eladta a mester. De cím tekintetében most sem jött zavarba. A szobrok alá ez a tábla került: „Barátok”.

Végül a negyedik is gazdát cserélt. Most már csak egy figura látható a műteremben ezzel a címmel: „Elhagyottan”.

— Filmezés közben szerencsétlenség ért Jávor Pált. Budapestről jelentik: A Hunnia filmgyárban a Gül Baba című film felvételei közben, amely darabnak Jávor Pál a főszereplője szerencsétlenség történt. A Jupiter-lámpa melegétől Jávor kezében felrobbant egy szódásüveg és a szerteröpködő szilánkok a művészt több helyen megsebesítették, sérülései azonban nem súlyosak.

— **Egységes kenyértípusok Magyarországon.** Budapestről jelentik: Miniszteri rendelet alapján február 1-től kezdve a jelenlegi kenyértípusok helyett csak háromféle típusú kenyeret hozhatnak forgalomba és pedig: az egységes őrlésű buzalisztból készült kenyeret, a buzalisztnek fehér rozs liszttel, 85,15 százalék arányban történt keverésű lisztből készült rozskenyeret és azonkívül a fehér rozs lisztből és a közönséges rozs lisztből 50—50 százalékos arányban készült kenyeret. A kenyérrakát hatóságilag szabályozzák. A buzalisztből készült kintinó minőségű kenyér ára a jelenleginél alacsonyabb lesz.

Modern kivitelű

szemüvegek

szakszerű kiszolgálással

WALLETH

Rabong és Schneider mellett

(—) Csecsemő holtteste a dobozban. Ez év június 3-án Lippán őrizetbe vették Dehelean Maria lippai lakosnőt és a leányát, akik ellen csecsemőgyilkosság miatt megindult az eljárás. Az asszony leánya ugyanis törvénytelen gyermeknek adott életet, akit a vád szerint megöltek és holttestét egy dobozba téve, elásták. A csecsemő holttestét a hatóságok megtalálták és felboncolták. Az orvosi megállapítás szerint a gyermek élve született és halálát fulladás okozta. A temesvári büntetőtábla Dehelean Mariát három évi börtönrre ítélte, ezenkívül elrendelte a letartóztatását is, míg a leányát felmentette.

(—) A háztulajdonosok és a hadfelszerelés. A Temesvári Háztulajdonos Egyesület december 23-án csütörtökön délelőtt 10 órakor hivatalos helyiségében (I. Palánka 1.) rendkívüli közgyűlést tart a hadsereg felszerelési bónok jegyzésére vonatkozó fontos információk közlése végett és egyéb fontos, a háztulajdonosokat érdeklő ügyekben.

(—) Légvédelmi előadások. A karácsonyi ünnepekre való tekintettel a legközelebbi légvédelmi előadások csak csütörtökön, december 28-án lesznek.

Mozi

MŰSOR

SZOMBAT, DECEMBER 23.

Az APOLLÓ és CAPITOL mozikban nincs előadás.

CORSO: A maharadzsa fehér asszonya (német film)

SCALA: Robin Hood kalandjai (angol film)

Szójabab eltart egy birodalmat

A szójababot már nálunk is fogyasztják főzékként és diétára szorult betegeknek lisztet készítenek belőle. Kivételre is termelik már nálunk, kevesen tudják azonban, hogy milyen nagy szerepe van a világgazdaságban és a nyersanyagháborúban és ezt nemcsak szinte kivételesen nagy tápértékének köszönheti. A szójabab a német háborús gazdaság legfontosabb nyersanyagai közé tartozik. Émetszóság mintegy két és félmillió tonnát importált évente. Kézenfekvő, hogy ezt a roppant mennyiséget nem főzékként fogyasztják el. Kevés és sütemények készítéséhez is csak egy kis szészt használják fel. A szójabab elsőrendű zsidéknövény és a német margarinyártás fő nyersanyaga. Az egész földön előállított margarinnenyiség egyharmadát Németország gyártja. De szójabab felhasználása a német gazdaságban ez-él sincs még kimerítve. Számos értékes kémiai anyagot állítanak elő belőle. Szappant is főznek a szójababból. Robbanóanyagokat is készítenek a gyönyéből. Talán még meglepőbb, hogy a kaucsukhoz hasonló és állítólag ezt pótló műanyagot is készítenek belőle. Az amerikaiak is, akik ujabban nagy mértékben termeszik, szintén nem elégszettek meg, hogy élelmicikként fogyasszák, hanem kísérleteznek műanyagként való felhasználásával. Állítólag autókarszériákat fognak belőle készíteni. Ugyanílyan nagy jelentősége van a szójababnak Japán részére is. A világ szójababkivitelének 45%-án Németország, 38%-át Japán importálja. A szójabab világkivitelének pedig több mint 70%-át a japáni befolyás alatt álló Mandzsukuo szolgáltatja. Mandzsukuo tizenkétszer olyan nagy, mint a mai Magyarország és 36 millió lakosa van. Ennek a nagy országnak külkereskedelme a szójababra van alapítva, teljes exportjának több mint 45%-a egyedül a szójabab, amely már nemcsak szelék- és kenyérmövény, hanem robbanóanyag, aucuskpótlék, esetleg karosszéria. A világversenyzt a szerény növényt, amely évezredekig igénytelenül és a fehér ember előtt ismeretlenül húzódt meg népi tápláléki mivoltában, ilyen veszedelmes vakmerő kalandokra kényszeríti.

J. V.

(—) Korcsolyák, ródlik, karácsonyfa-állványok, különböző vasárúk és háztartási cikkek oszón kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésén Temesvár, I. Eminescu-ucca 5.

(—) A Déli Hírlap szegényalapja javára a következő újabb adományok érkeztek: Szent Antal tővében 150, B. S. 100 lei. Tegnap számunkban szociális hiba folytán Z. I. adományát 100 leiel mutattuk 40 lei helyett.

(—) A villamos elütött egy kisfiút. Tegnap délután a józsefvárosi Dragalina téren az egyik villamos elütötte Stanescu Dumitru, a Garii utcában labda hétéves kisfiút, akinek a ballába eltört. A mentők kórházba szállították.

(—) Karácsonyi tisztelegés a királyi helytartóval. A helytartóság tisztviselői tegnap délután a karácsonyi szünet megkezdése alkalmával Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár vezetésével testületileg jelent meg Marta Alexandru dr. királyi helytartónál, akinek boldog ünnepeket kívántak. A királyi helytartó megköszönte a jókívánságokat és azokat a maga részéről viszonzta.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a születkező gyermekek születését jelentették be: Mariuca Adela, Schliiffert Friderika, Helga Brundida, Magyar Erzsébet, Katalin Viktória, Simion Mihai.

(—) Halálozások. Meghaltak: Schuller Erzsébet született Laub hetvenhat éves, Grünberger Iona született Reiter harmincegy éves, Popovici Ecaterina született Dobosan kilencvenegy éves, Watz Henrik tizenegy napos, Urbán Gáspár harminchét éves szabó, Halas Anna született Luca nyolcvankét éves, Gligor Gheorghe huszonöt éves laboráns, Schöner Magdolna született Lukász tizenkilenc éves kágyári munkásnő.

(—) Phyllis Bentley: Az Oldroyd család. Duszdzag angol posztógyáros-dinasztia, de története líkésen kifejezi egy egész iparág, egy emberi közösség s talán egész Anglia, sőt Európa száz eszendejének beső történetét a maga vérre és aranyra enő küzdelmeivel. A főhősök az első nemzedékben lakugy, mint az utolsóban, a két örök, szembenálló csoporthoz tartoznak: a gyárosok és a munkások laborához. Harcuk még a családi élet és a szerelem eghitt tájaira is betör, hogy nyomában könny, szenvedés és lemondás maradjon. Csak a tönkrejutott és megfutamadó család legutolsó sarja, akiben sors a hadakozó ősök vérért egyesítette, érti meg, hogy a küzdelem nem volt hiábavaló s folytatnia ill. Az „Oldroyd család” Athenaeum kiadásában, szép kiállításban 452 lei, lapon füzve 198 lei, disztetésben 238 lei minden könyvkereskedésben, vagy epagenál Cluj.

(—) Elhunyt főállatorvos. Saltzer Vilmos, petrozsenyi főállatorvos az egyik kolozsvári szanatóriumban hosszas szenvedés után ötvenhét éves korában meghalt. Két évtizeden át működött Petrozsenyiban és úgy társadalmi téren, mint szakkörökben általános rokonszenvnek örvendett. Hivatását páratlan lelkiismeretességgel és hozzáértéssel töltötte be. A holttestet Temesvárra szállítják, mivel a család számos tagja városunkban lakik és a temetés vasárnap, december 24-én, délután 3 órakor megy végbe a zsidó temető halotti csarnokából. Az elhunytat gyászolja felesége, született Koch Lujza, akivel húsz éven át ideális boldogságban élt, testvérei Waechter Edéné, Saltzer Albert (Sárosptak), Saltzer Erzsébet és Saltzer Margit, sógora Winternitz Emánuel temesvári kereskedő és neje, született Koch Józsa, azonkívül a Waechter-család, Mahler Imre és neje, született Berg Kató és kiterjedt rokonság. Az elhalt annak idején Temesvárott véggezte a középiskolát, az egyetemet pedig külföldön látogatta.

Játékot

Könyvet

Költőt

Arany töltőtollat

karácsonyra

MORAVETZ

könyvkereskedésében vásároljon!

(—) Karácsonyi ajándékok a szegényház részére. Az erzsébetvárosi női misszió tagjai megjelentek a városi szegényházban és több kosár ennivalót és bort hoztak magukkal. Az enniivalót a karácsonyi ünnepek alkalmával kiosztják a szegényház ápolójainak. Miclau Gheorghe igazgató köszönetet mondott a női misszióknak az ajándékokért.

Lázás védelmi építkezések a Közelkeleten

Weygand tábornok tervei Törökország védelmére

Rómából jelentik: A Popolo di Romának jelentik Szíriából, hogy a közelkeleten lázas tevékenység folyik. Az elmúlt napokban rengeteg angol mérnök érkezett oda és Weygand tábornoknak kidolgozott tervei vannak arra az esetre, hogyha orosz csapatok megtámadnák Törökországot.

Berlini jelentés szerint a Völkischer Beobachter közli, hogy Törökországban el vannak készülve rá, hogy

Szovjet-Oroszország ugyanolyan javaslatokat fog tenni Törökországnak, mint a balti államoknak.

A lap az afgán mozgósítást és a többi közelkeleti készülődést az angol bekerítő politika újabb kísérletezésének mondja.

Háromszor adta el ugyanazokat a bútorokat Sziklay József dr. ügyvéd

Az ügyész letartóztatási indítványt tett

Több bútoradarab eladásával kapcsolatban az ügyészségre feljelentés érkezett Sziklay József dr. temesvári ügyvéd ellen. A feljelentés szerint az ügyvéd az év őszén lakásának több bútordarabját felajánlotta megvételre Stefan Benjamin temesvári lakosnak. A bútorokért nyolcezeröttszáz lelt kért és amikor a vételárban megegyeztek, Sziklay három-ezer lelt foglalót is kapott. A bútorokat november 27-én kellett volna átadnia, de amikor a vevő megjelent, hogy a bútorokat elszállítsa, Sziklay dr. közölte, hogy a bútorokat javítás céljából átadta Csanádi Lajos gyárvárosi asztalosnak. Később meg-

állapították, hogy Sziklay dr. a bútorok nyolcezer-hatszáz lelt eladta Csanádi Lajosnak is, akitől ezer lelt át is vett. De az asztalos sem kapta meg a bútorokat. Végül még egy harmadik vevő is akadt, aki ugyanazokat a bútorokat kilencezeröttszáz lelt vásárolta meg és az ügyvédnek három-ezer lelt foglalót adott. Amikor a vevők egymásról tudomást szereztek és megállapították, hogy Sziklay József dr. háromszor is eladta ugyanazokat a bútorokat, feljelentést tettek ellene. Sziklay dr. az ügyészségre került, amely a vizsgálóbírónak az ügyvéd letartóztatására tett indítványt.

A magyar szintársulat karácsonyi előadásai

Hétfőn d. u. 3 óraor olvasó helyárrakkal:

Megsértették a minisztériumot

(vigjáték)

Hétfőn d. u. 6 óraor:

A tolvaj

(dráma)

Hétfőn este 9 óraor:

Feleség

(vigjátékújdonsg)

Kedden d. u. 3 óraor olvasó helyárrakkal:

Megsértették a minisztériumot

(vigjáték)

Kedden d. u. 6 óraor és este 9 óraor:

Feleség

(vigjáték)

Szerdán d. u. 6 óraor:

Feleség

(vigjáték)

Szerdán este 9 óraor:

Gyümölcs a fán

(vigjátékújdonsg)

Csütörtökön este fél 9 óraor:

Gyümölcs a fán

(vigjáték)

Az angol-francia haditanács az erőteljesebb harcmodor megindítását határozta el

Az Északi-tenger felett, az angol és a német partok közelében néhány nap óta váratlanul magas fokra hágott a légitvegyesség. Míg azelőtt jórészt csak felderítő utakról számoltak be a vezérkarok jelentései, most alig mulik el nap, hogy mindkét oldalon nagyszabású légitájakról ne adjanak ki jelentést. Ha a részletek tekintetében az ellentmondó hírek között nem is lehet eligazodni, annyit bizonyosnak lehet tartani, hogy ezeknek a légitájaknak komolyabb jelentősége van s könnyen lehet, hogy a háború új korszakának bevezetését vagy legalább is előjátékát jelentik.

BIZONYTALAN SZÁMOK, HATÁROZOTT CÉLOK

Nemrég, az Admiral Graf Spee és az Exeter-flotilla tengeri útközete kapcsán kiderült, hogy a hadieseményekről terjesztett hírek a dolog természeténél fogva nem mindig felelnek meg azoknak a tényeknek, amelyeket például érdektelen és semleges szemlélő látott volna az események színterén. Most ugyanennek a jelenségnek két újabb változata játszódott le gyors egymásutánban a világ szeme előtt. Az angol propaganda azt hirdeti, hogy abban a pillanatban, amikor az Admiral Graf Spee felrobbantotta magát, a sokszor jelentett óriási erejű angol-francia flotta helyett mindössze három angol hajó állt a La Plata torkolatánál, a megsérült Exeterrel azonos erősségű Cumberland és a csata két régi résztvevője, az Ajax és az Achilles.

Ugyanakkor a németek jelentik s az angolok cáfolják, hogy a Helgoland fölötti légitájakban 44 támadó angol gép közül 34 pusztult el, a védők vesztesége 2 repülőgép lett volna. Az angol verzió szerint, amelyet viszont a németek vonnak kétségbe, 12 német és 7 angol gép veszett el. Annyit azonban mi magunk is azonnal láthatunk, hogy

az angol légiflotta eddig páratlan arányú aktivitásba kezdett

s kétségtelennek kell tartani, hogy ezeket a tagadhatatlanul veszteséges kirándulásokat határozott cél érdekében rendelték el.

AZ ANGOL-FRANCIA AKTÍV VÉDEKEZÉS

Ezek az akciók ismét azt mutatják, hogy a tengeri és légi hadvezetés alig választható el egymástól. Nagyjából erre a tapasztalatra jutott a szövetségesek legfőbb haditanácsa is, amikor a flotta mintájára közös, még pedig angol vezetés alá rendelte a légihaderőket. Amióta a németek a mágneses aknákkal igyekeznek új fordulatot adni a tengeri eseményeknek, egyre jobban előtérbe nyomult angol és francia oldalról a meggyőződés, hogy az új harci eszközökkel szemben

nemcsak elhárításra, hanem ugynevezett aktív védekezésre van szükség.

Ennek az aktív védekezésnek pedig az a legjobb módja, ha kiindulási pontján keresik fel az ellenfelet és ott igyekeznek károsítani és megsemmisíteni azokat a hajókat, tengeralattjárókat és vízirepülőgépeket, amelyek az aknarakás munkájában vesznek részt.

AZ ELCSENDESÜLT TENGER

Bármit jelentenek és bármit cáfolnak a hadviselő, az egyszerű, józan ész is megállapíthatja a háború eddigi tapasztalatai alapján, hogy a légvédelmek minden oldalról jól működnek. Amikor tehát az angol légiflotta sorozatos és egyre növekvő erejű támadásokat indít Borkum, Norderney, Helgoland, Sylt és a Friz szigetek ellen (ezeken a helyeken sejtik az aknarakó német erő támaszpontjait),

előre feltételezzük, hogy a támadó gépek bizonyos százaléka nem fog visszatérni.

Az eredmény tekintetében ugyancsak lehetnek

eltérőek a vélemények, azt azonban a világ valamennyi hírforrása egyöntetűen szögezi le, hogy az elmúlt napokban a tengeren feltűnően megveszbedett az aknák és torpedók áldozatainak száma. Míg körülbelül két hete alig mult el nap, hogy a nyugati szövetségesek és a semlegesek kereskedelmi flottája 8—10 hajót ne veszített volna, mostanában jóval csendesebb a tenger például, mint arról a legújabb londoni jelentés beszámol, az angol birodalom első tengeri expedíciós hadteste, az első kanadai hadtest varatlanul és minden veszteség nélkül már parais szállt Angliában.

ANGOL ÉS NÉMET TENGERI BRAVUR

Ugyanebbe a kategóriába kell sorolni a híreket, amelyek angol tengeralattjáróműködéséről számolnak be. Míg azelőtt a világvéleménye egyáltalán hírt sem hallott az angol flottának ezekről az egységeiről, most napokon belül kétszer is hallottak magukról s lehet elvitatni, hogy annak az angol U-hajó teljesítménye, amely az Elba torkolatában, met aknazár mögött, hadiflotta közepén tal el torpedójával egy német cirkáló, az erménytől fokoktlenül, mint tengerészletjesítméltán sorakozik Priem német tengeraltjáró parancsnok bravurjához, aki a Scapa-Flow az angol flotta egyik bázisába hatolt be.

Ha ugyan szabad még a most folyó háborúban következtetéseket levonni, önkéntelenül merül az a gondolat, hogy az angol kormány tényleg több parlamenti beszéde s az azokat nyomon követő fokozott légi és tengeri tevékenység arra vall: a legközelebbi hetekben a harci tevékenység élénkülésére lehet számítani s

a nyugati szövetségesek legfelsőbb haditanácsa nagyobb aktivitásra szánta el magát. Hogy pedig ennek a fokozott tevékenységnek okait a világpolitikai helyzet alakulásában lehet fedezni, az senki előtt nem lehet kétség, aki figyelemmel olvassa a napról-napra beérő híradásokat s nem sajnálja a fáradságot, hogy mögöttük az összefüggéseket is megkeresse.

Sporthírek mindenfelől

Az országos biráskodás rendszerének bevezetése miatt mondott le a központi bíróbizottság. Beszámoltunk arról, hogy a központi játékvezető bizottság benyújtotta lemondását, mivel a legfelsőbb szövetségi tanács, a bizottság elbírálása szerint, illetlenül intézkedett olyan ügyekben, amelyek zárólag a központi bírótület hatáskörébe tartoznak. Hír szerint a lemondásra főképpen az a körülmény adott okot, hogy a szövetségi tanács ragaszkodik az átlagos biráskodási rendszer bevezetéséhez. Ez a rendszer viszont nem találkozott a bírótület tetszésével, mert szerintük a játékvezető nem képes kellőképpen ellenőrizni a játék menetét.

Hellen Moody teniszbajnoknó mint regényi Hellen Moody, a többszörös wimbledoni teniszbajnoknó ujjában regényírással foglalkozik. Legutó nagy sikert ért el a „15—30” című regényével. volt bajnoknó elhatározta, hogy a jövőben detektív regényeket fog írni.

A CAMT csapata négy mérkőzést játszik Görögországban. A temesvári munkásatlétikai csapateleti portyája során négy mérkőzést játszik Görögországban. A görög szövetség mind a négy tétet engedélyezte. A mérkőzések Szalonikiben nyerne lebonolyított és pedig a következők sorrendben: december 31-én: az Aris, január 1-én a PAC, január 6-án az Eraklis és január 7-én Szaloniki város válogatottja ellen. A görög fővárosban viszont három mérkőzést játszik a CAMT. December 24-én az Olympiakos, 25-én az AEK és 26-án a Panathinaikos csapatai ellen játszik.

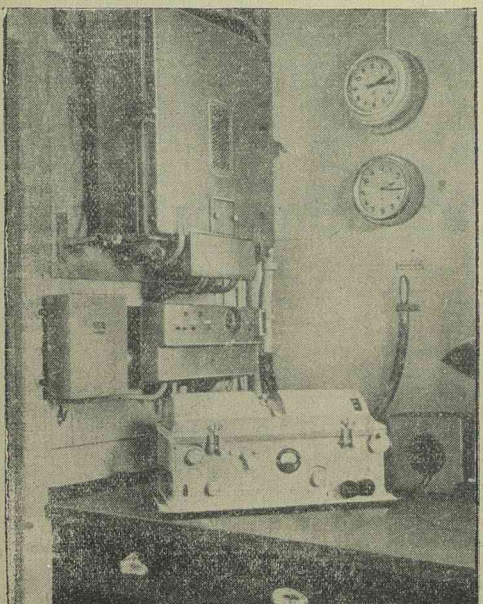
Budapestben megnyílt az ifjúsági játékosok tábora. Budapestben a MOVE csarnokában nyitott meg az ifjúsági labdarugójátékosok téli táborát. A téli táborozáson összesen 350 ifjúsági játékos vesz részt. A megnyitó beszédet Gidófalvy Pál dr. miniszteri biztos mondta, utána Pluhár István tétzett beszédet a fiatalokhoz.

Februárban rendezik meg a német jégtozilázó bajnokságokat. A legújabb jelentések szerint a német jégvitorlázó bajnokságok időpontját január közepéről február végére (21—24.) helyezték. Színelhírel ezuttal is a keletporoszországi Angerburg melletti Schwenzaitsee jégét jelölték ki.

Tatarescu Gheorghe miniszterelnök fiát választották a bucuresti Olimpia alelnökévé. A városi Olimpia vezetőségének egyik legutóbbi ülésén úgy határoztak, hogy az egyesület alelnökévé Tatarescu Tudor, a jelenlegi kormányelnök fiának ajánlják fel. Tatarescu Tudor, aki lelkes sportember, elfogadta az alelnökséget.

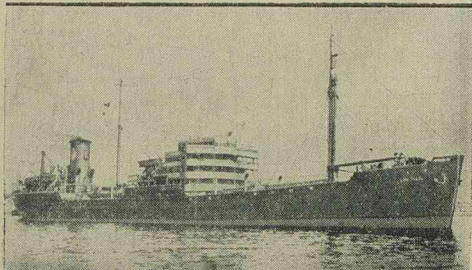
Modern hajók rádiófelszerelése

A mai időkben már alig van tengeri hajó, amelynek ne lenne rádiófelszerelése. Sőt még a nagy, három-négy-öt árbócos vitorlások sem nélkülözik a modern technika ezen vívmányát. A német Blohm & Voss hajóépítő vállalat a háború előtti hetekben fejezte be és leszállította az argentin, azaz buenos-ayresi hajózási vállalat által megrendelt legújabb „San Jorge” nevű tankhajót. Mindenütt, ahol eddig ez a hajó kikötött, megcsodálták a berendezését, sőt kiváló rádiós felszerelését. A „San Jorge” elsősorban ásványolajszállításra épült, azonkívül 40 személyt szállíthat. Ez a tény szükségessé tette, hogy a hajót a rendes teherhajók rádiós berendezésénél nagyobb és jobb készülékekkel ellássák.

A „San Jorge” argentin tankhajó rádióállomása, amelyet a németek rendeztek be.

A német tengeri rádiókészülékeket és berendezéseket szállító DEBEG vállalat egy rendes hosszú- és rövidhullámú leadóval szerelte fel a hajót, ezenkívül még egy segélyleadót is épített be a hajóba, amelynek hullámhossza a 600 méteres tengeri segély hullámhosszra van beállítva. A nevezett leadóállomás hatásköre a 300 méteres hossz kezdődik és egészen a 40.000 méteresig terjed. Más szóval hatótávolsága igen nagy. Ami a rádióvetélt illeti, a hajó állomása már nevezett hullámszalagon a 15 métertől 20.000 méterig terjedő hullámhosszakon veszi fel a közléseket. A külön beépített Telefunken állomás lehetővé teszi, hogy a hajó mindenkor beirányíthatja magát a parti leadók hullámszalagjaira és még a legrosszabb időben is megállapíthatja a helyzetet, azaz a pontot, amelyen halad. Egy önműködő Telefunken riadóállomás azonnal bekapcsolódhatik a 600 méteres szalagra és ez lehetővé teszi a SOS segélyhívás jelenék szakadatlan, önműködő leadására. Ezenkívül ez a hajó még egy parancsnoki hidleadóval is rendelkezik, ezen állomásból a hajó kapitánya parancsokat közvetíthet a hajó minden részébe, mellő vagy hátsó részébe és onnan vissza is jelenthetnek egyenesen a parancsnoki hídra, de a hajó belsejével is fenntartható a folytonos összeköttetés. Az állomás egy külön gramofonlemez közvetítésre is be van rendezve úgy, hogy az állomástól a hajó összes étkezdéibe és helyiségeibe zenét közvetíthet.

A németek által épített „San Jorge” argentin tankhajó, amely személyszállításra is be van rendezve. Ez a tankhajó a világ legmodernebb tengeri hajója.

KÖZGAZDASÁG

Félmillió lei az elszegényedett kereskedők segítésére

A jövő év elején megvalósul a Kereskedők Segélyintézete

A kereskedelmi és iparkamarák szövetsége is, amíg a kereskedők segélyalapjai törvényesen megalakulnak, 500.000 leit szavazott meg omorba jutott volt kereskedők és iparosok karácsonyi támogatására. Ezt az összeget 50 kara között egyenlően elosztva, mindegyik kara 10.000 leit kap a szövetségtől kiosztásra. Nyilvánvalóan arra is kéri a szövetség a kamaráit, hogy gyűjtsenek a működő kereskedő és

iparos cégektől a volt kereskedők és iparosok segélyezésére, hogy a rendelkezésre álló összeget minél nagyobbá tegyék. A gyűjtést a kamarák erre alkotandó bizottsága végzi és ez gondoskodik az ünnepi segély kiosztásáról. Angheliescu nemzetgazdasági miniszter a szövetség segélykiosztójához beleegyezését adván, egyben biztosította azt, hogy az újv kezdetén életbe fogja lépíteni a hivatalos segélyintézetet.

Egy márka 49 lei

Aratáságos légkörben befejezte munkáját a román-német gazdasági bizottság

Bucurestiből jelentik: A román-német vegyes bizottság, amely a két ország közötti kereskedelmi forgalom rendezése céljából tárgyalásokat folytatott Bucurestiben, tegnap befejezte munkáját. A megbeszélések rendkívül barátságos légkörben folytak és megvizsgáltak minden kérdést, amely a román-német árucseré-

re vonatkozik. A két ország közötti kereskedelmi viszony kifejlésztése céljából közös meg egyezés alapján a márka árfolyamát 1940 január elsejétől kezdődőleg a clearing-elszámolásnál 49 leiben állapították meg, vagyis egy márkáért 49 leit kell fizetni.

A Magyar Népközösség Szövetkezeti Alosztályának ülése

Kolozsvárról jelentik: A Magyar Népközösség Szövetkezeti Alosztálya legutóbbi ülést tartott, a melyen jelen voltak: Haller István gróf, szakosztályi elnök, Beldi Kálmán gróf, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központjának elnöke, Bethlen László gróf, a Központ vezérigazgatója, Tóvissy Géza dr., a „Hangya” vezérigazgatója, Gyárfás Elemér dr., szenátor, a N. U. F. magyar parlamenti csoportjának tagja, valamint Horváth József szakosztályi elnök. Horváth József előadó ismertette a kisebb szövetkezeti élet elmúlt felévének helyzetét, mely idő alatt lényeges javulás nem állott be a nek okát a szövetkezeti autonómia megszüntetése spezi. Tóvissy Géza, a „Hangya” szövetkezetek elmeleit tárta fel, majd dr. gróf Bethlen László irányára elhatározta a szakosztály, hogy az autonómia visszaadása tárgyában beindított mozgalmát több folytatja. E tárgyban megkeresi a N. U. F. magyar parlamenti csoportját is.

Svájci kereskedelmi fizetések lebonyolítása

A Svájccal megkötött ideiglenes rendezés felében a november 10-e után oda exportált áruk vételárának 40 százaléka az exportőröké, a 60 százaléka pedig kliring útján a svájci impenziációs hivatalhoz fizetendő. A svájci kereskedelmi és biztosítási tartozásokat a román bankok leiben fizetik a korlátlan hitelű bankok. Ezek a bankok a befizetést csak a külkereskedelmi hivatal vonatkozó engedélyének a betartása mellett fogadják el. Az engedélyezést bírt nyomtatvány formáján kell kérni és ehhez mellékelni kell a svájci hitelező megbízást, amellyel az általa választandó korlátlan hitelű bankot kijelöli. A banknál letett lei összegében a Nemzeti Bank a letétek időrendi sorjájában az átutalást.

— Elcsendesedett az üzlet a bányászati gabonában. A kereslet lanyhább és emiatt az üzleti forgalom is csekélyebb. A piaci árak a következők: aza 460, ótengeri 420, újitengeri morzsolt 360, kora 330, új zab 500, muharmag 600, tökmag új áru 250, tavaszi árpa 500 lei százikilónként. A lóheres 36 és a lucernamag 57 lei kilónként.

— A határzónában működő vállalatok engedélyzési belyege. A pénzügyminisztérium értesítet a vámhivatalokat, hogy a határzónában létesített kereskedelmi és ipari vállalatok működését a mtörvény 94. szakasza értelmében engedélyező ut 14 lei okmány és 2 lei repülőbelyeggel látandó. Ennélfogva felhívta a vámhatóságokat, hogy ha jövőben ilyen engedély iratokat kapnak kézbesítés végett, a felekkel bélyegeztessék fel kiadás előtt okmányokat.

Tudja-e már, hogy...

Mandzsuku állam még 1932-ben kb. 4,8 milliárd tonnára becsülte kőszénkészletét, míg a legújabb és nagyon alapos becslés szerint a bányák kb. 15 milliárd tonnát képesek feltárni?

Chile Délamerika egyik legnagyobb állama, amely háromszor olyan nagy területében, mint Anglia Északirlanddal együttvéve? Ezen a területen 5 millió igen szorgalmas ember él. Chile államának egyik főterméke a híres, természetes esile-salétrom. A salétrom jelenléte az egész ország történelmében óriási jelentőséggel bírt, mert értele verekedtek társaságok, kormányzatok, pártok, sőt államok.

Chile második főterménye és nyersanyaga a réz? Midőn a múlt század közepén elsősorban alkalmazták a salétromot a termőföld megjavítására és Németország Chile össz-salétrom termelésének kb. 40 százalékát vette át, Anglia azonnali érdeklődött az ottani részvények iránt és tényleg sikerült is vezető szerepet és befolyást szerezni a chilei salétrom termelésben. A világháború idején Németország Leuna mellett salétromgyárat létesített, amely a salétromot a „levegőből” állítja elő. Ez a nagy vegyészeti gyár üzemét annyira kibővítette, hogy Németország ma már salétromot exportál. A chilei rézbányák legnagyobb részét ugyancsak Anglia szerezte meg, mert Anglia mindenütt ott volt, ahol üzletet neszelt és ahol megkaphathatta magának az illető nyersanyagban a világmonopoliumot. Tette azt elsősorban a kereskedelmi haszon érdekében, másodsorban pedig politikai okoknál fogva. Ezért diktálhat ma a rézpiac.

A délkeleti államok mind nagyobb szerepet töltenek be a német birodalom ellátásában? 1938-ig a délkeleti államok a német, cseh, lengyel területekre eső kivitelük 49 százalékát képezi az összkivitelüknek, éppúgy 49 százaléka a bevételüknek ezen fenti területekből származik.

A nyugati hatalmak a délkeleti államokkal való külkereskedelmükben nem olyan nagy kvótákkal szereznek. A nyugati államok és gyarmataik részesedése a délkeleti államok kivételében összesen 18 százalékot tesz ki.

— Karácsonyi szünet a közhivatalokban. Minisztertanácsi határozat értelmében a közhivatalokban 22-én déli fél kettőkor be áll a karácsonyi szünet és december 28-án, csütörtökön délutáni 3 óráig tart. A bíróságoknál a karácsonyi szünet december 22-én kezdődik és január 9-ig tart, ezen időközben a sürgős ügyeket, mint bűnügyi fellebbezéseket, le tartóztatás megerősítését stb. szüneti tanács intézi. A külkereskedelmi hivatal is szünetel december 22-én déli 1 órától december 28 reggel 8 óráig és folytatódik december 30 déli 1 órától január 2 reggel 8 óráig, majd január 4 déli 1 órától január 8 reggel 8 óráig. Ugyanekkor a deviza tőzsdén is szünet van.

Ingyen kapja

a Déli Hírlap minden számát lakására kézbesítve, már a mai naptól és a bő

karácsonyi számot

is, ha már most előfizet lapunkra január elsejei érvénnyel. Előfizetni lehet telefonon is (28-10) vagy a kiadóhivatalban:

TIEMESVÁR, Bratianu-tér 3. szám.

— A központi bélyegbizottság határozata. A bélyegtvény alkalmazására létesült bizottság kötelező erővel kimondta, hogy a bélyegtvény 23. szakaszában említett feltételek fennforgása mellett a szegényjogos perles megilleti az országban tartózkodó külföldi állampolgárokat és azokat is, akik semilyen állampolgársággal sem bírnak. Külföldön lakó külföldi állampolgárokat ez a jog nem illet meg. A második döntés szerint a melasse és cefre eladása csak akkor esik 1,4 százalékos proporcionális illeték alá, ha az 80 kg-on felül súlyban nagyban adatik el.

— Szabad a mustár és tökmag kivitele. A külkereskedelmi hivatal értesítette a vámhivatalokat, hogy ellentétben a legutóbb közzétett tilalommal, amely a repce és a rokon olajmagvak mellett a barna és a sárga mustár kivitelét is beszüntette, az utóbbiak kivitele újból szabadabb nyilvánított. Használható szabad a tökmag kivitele.

— Szövetkezeti fakivitel a közelkötetre. Románia közelköteti fakivitele rendkívül megélnéült az utóbbi időben. A román fakivitelbe belekapcsolódott a csikszentdomokosi „Arbor” Fakitermelő és „Viktoria” Fafeldolgozó szövetkezet is. A szoros összeműködésben álló két székely szövetkezet eddig 300 vagon fát adott át palesztinai kivitelre. A szövetkezetek egyelőre még exportőrök útján honyolítják le szállításaikat, de remélhető, hogy közelebről közvetlen összeköttetést építenek ki az exportpiacra és a fakivitelre belekapcsolódnak más székely szövetkezetek is.

— A rum, konyak és likőr illetékének új rendezése. A pénzügyminisztérium rendelkezést adott ki a rum, konyak, likőrök, esszenciák forgalmi adóját pótló fix taxák elszámolási módjáról. A rendelkezés szerint a múlt évi szeszfogyasztás végeredményéből 25% leszámítandó és az így fennmaradt fogyasztási összeg alapján létesítendő a folyó pénzügyi évre az ideiglenes befizetés. Az évnek április 1-én történő befejezése után kerül leszámolásra az idén esetleg igénybevevett többlet utáni befizetés, viszont, ha kevesebb lenne a fogyasztás a befizetésnél, ez esetben utólagos beszámításnak lesz helye.

— A török font árfolyama a külkereskedelemben. A török-román kereskedelmi szerződéssel kapcsolatban a török font árfolyamát hivatalosan megállapították. Ez úgy a vételnél, mint az eladásnál 92 lei. Ezt az árfolyamot az 1939 november 21. utáni külkereskedelmi ügyletekre alkalmazzák. A régebbi időből eredő ügyleteknél továbbra is a régi árfolyam marad érvényes.

DELI HIRLAP

Bucurestiben

minden útréklizokban

kapható

kérje a DELI HIRLAPOT

ÚJ KÖNYVEK

(—) Paganini: A sátán hegedűse. 1940 május 27-én lesz 100 éve annak, hogy a világ legnagyobb hegedűse, Paganini elhunyt. Már most is nagy előkészületek folynak ugy Olaszországban, mint az egész zenevilágban a halhatatlan emlékü hegedűművész centennáriumi ünnepeinek méltó megrendezésére. Némethy Ferenc könyve az első kimerítő Paganini életrajz, amely nemcsak zenei munkálkodását írja le és méltatja, hanem sokat foglalkozik Paganinival az emberrel is. Paganini a legmiszteribb művésze volt a zenetörténetnek, aki nemcsak elfővölte, hanem el is képesítette hallgatóit, valósággal lázba hozta őket, úgyhogy természetfeletti erők segítségét vélték közreműködni. Ugy is hívták: „A sátán hegedűse”. Egy nagy muzsikusz igaztalan érdekes élettörténete ez a mű. Nyolc melléklettel. Némethy Ferenc: Paganini regénye Rózsavölgyi kiadásában jelent meg, népszerű zenei sorozatban. Ára kötve 132 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

(—) Fėja Géza: Móríc Zsigmond. Móríc Zsigmond hatvan éves. Mőgőtte egy hányatott élet nagyobb fele s egy jelképesen nagy magyar mő dandárja. Erről az életről s erről a mőről írta Fėja Géza ezt a pompás könyvét. A termékenység csúcspontján álló író belső történetét írja meg. Nemcsak kortársainak, hanem magának az írónak ellenőrző szemé is rajta pihen, teljes hiteli munkát kellett írnia. Móríc Zsigmondról írta első tanulmányát Szabó Dezső felszólítására olyan időben, amidőn „ellenzék” volt a fennálló politikai rendszer. Egyetlen élő magyar íróról sem írtak annyi tanulmányt és kritikát, mint róla. Könyvének azt a szerepét szánja, hogy álljon őrt Móríc Zsigmond művei mellett, legyen vigyázó és megőrző gondolat és kötelezze tisztá látásra az utókor is. Fėja Géza: Móríc Zsigmond remek címlappal, vászonkötésben 158 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

(—) Beverley Nichols: Valami, amiről dalolni kell. Elragadó humor, bíbájós könyv. Tárnya: miként születik meg egy angol revü. Hősei a tapasztalatlan idealista szerző, a művészlelkű rendező, a hívős pénzember, a szépséges, fenevadhoz hasonlatos és mindenkitől rettegett primadonna, az egzotikus hőszerelem, aki egy kukkot sem tud angolul, a névtelen zeneelmélet-tanár, aki a divatos, felkapott, pénzben fürdő zeneszerzők helyett hangszerrel a zenét, a bolondos, tulzott irányokban tetszelgő üszlet — és jelleztervező, aki menekült orosz hercegő is egyszersmind, az aranyos humoru kommunikációs, a lenge, tündérieren szép naiva — valamennyi vidám és keserű életet él előttünk. A legmulszóságosabb színházi intrikák kergetik egymást. A könyv nemcsak mindvégig lebilincselően szórakoztató olvasmány, de a modern színház történelem élesen megfigyelt, mesteri vonallal megrajzolt megéleveníte. Pantheon kiadásában, szép kiállításban füvében 139 lei, kötve 178 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál Cluj.

(—) Vicki Baum: Hotel Sanghái. Süppedőszönyeges márványpalota, melynek ragyogó tetőkerájében még akkor is szól a őszesz és szórakozik a nagyvilági közönség, amikor már két világ tragikus őszzezapása rezzen meg felettük a levegőben. Erről a luxus-szállodáról szól a regény, csillogó fények és hányvetett sorsok utolsó menedékéről, mely ragyogó kivirágása volt a Tenger Városának, Sanghainak. Ismeretlen repülőgépről zuhant le az a bomba a japán—kínai háboru első napján a fehér ember csodapalotájára, amelynek kilenc áldozata volt — a regény kilenc főszereplője, akiket lélegzetállító utakon sodort egybe végzetük a világ minden tája felől. Vicki Baum legújabb műve valóssággal őrseregény 538 oldal. A Hotel Sanghái az Athenaeum kiadásában jelent meg és a mai kor legaktuálisabb problémáiról és embereiről szól. Füvében 198 lei, kötve 238 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

Rádió

SZOMBAT, DECEMBER 23.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport és vegyes hírek. 13.10: Déli hangverseny. 14: Rádió ujság. 14.20: A déli hangverseny folytatása. 15: Előadások, művészeti és kulturális hírek. Radio Romania. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Színházi és filmkrónika. 19.17: Karácsonyi hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.45: Rádió ujság, sporthírek. 21: Rádió posta. 21.15: A rádió szalózenekarának hangversenye. 22.10: Rádió ujság, sporthírek. 22.30: Mozart Bastien és Bastienne című egy felvonásos operájának közvetítése. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? Felolvasás. 13.10: Jazz-zene. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: A kis Jézus meg a ló. Reményi Józsefné meséje. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.15: Oláh Ferenc magyar nótákat énekel. 19.10: A rádió postája. 19.40: Zongora hangverseny. 20.15: Hírek. 20.25: Békesség a földön. Hangjáték. 21.45: Magyar őrsismeret. 21.50: Betlehemi csillag. Karácsonyi kantáté ősi magyar szent énekekből. 22.40: Hírek. 23.10: Tánczene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene. Budapest II. 18.45: Mezőgazdasági félóra. 19.45: Katonazene. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.10: Előadás.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskereső, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés és házasság nem közzelhető, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés öt szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărta 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La Noajă IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—18.

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Allást keres

Mérlegképes könyvelő órákonyvelést vállal. Címeiket a kiadóba kéri. 1804

Ügyvédi irodában keres elhelyezést ügyvéd, mind a 3 nyelvben jártas. Szíves megkeresés „Szerény fizetés” jelige alatt a kiadóhivatalba kéri. 1557

Alkalmazás

Üzletvezető kerestetik bolt és keresmai elárúsítónak, aki úgy a borkezeléshez, mint a vegyeskereskedés vezetéséhez ért. Kaució 20—30.000 lei. Cooperativa Victoria, Jbel Conacul-losif jud. Timis-Torontal. 1559

Keresünk: hegesztő - bádigosokat, lakatosokat, kovácsokat, asztalosokat, kerekeseket és fémestergályosokat magas fizetéssel. Prima Fabrica de Montaj S. A. Cluj, Str. Baciu 14.

Adas-velet

Régi arany és ezüst ékszereket készpénzért vásárol „Orologie” IV., Str. I. Brătianu 45. a főpályaudvar mellett. 1054

Elsőrendű, rövid, keresztthúros zongora kifogástalan, majdnem új állapotban eladó. I., Str. Turin 6. 1561

Jókarban lévő Agfa fényképezőgép sürgősen eladó. II., Str. Titu Maiorescu 18. 1866

Kozmetikai gőzölő, bécsi gyártmány, alig használt, olcsón eladó. Érdeklődni A. B. C. hírlapirodában. 1867

Jutányosan eladó Kardostelepen 120 négyzetgöles teleknyvezett telek házzal. Üzletnek igen alkalmas. Közlelbit a kiadóban. 1864

Diófurniross rádióasztalka sürgősen megvételre kerestetik. Címeiket kérem ármegjelöléssel a kiadóba leadni. 1865

Chevrolet autó, csukott 1930-as üzemi-képes, minden elfogadható olcsó áron sürgősen eladó. Telefon: 17—99. 1562

A legnagyobb öröm a gyermekek részére karácsonykor egy jó könyv!

Előfizetőink és olvasóink a „Déli Hírlap” kiadóhivatalában a következő könyveket vásárolhatják

önköltségi árban:

Dávid Margit: Grimm mesék	22 lei
Münchhausen vidám kalandjai	22 "
May Károly: A mandarinok országában	32 "
Szegedy Il: Jutkából Judit lesz	32 "
Balla Ignác: Ragyogó mesevilág	32 "
Győry Kiss Mária: A kis kócos	32 "
Pajeken: Bob a hóvadász	42 "
Tamás István: Malacháboru	42 "
Donászy Ferenc: Oroszlánok és tigrisek között	68 "
Kis baba firdik	72 "
Walt Disney: Micky egér óriás országban	88 "
Paulini Béla: A madárkocsi	124 "
Dumas Sándor: Pamfil kapitány	124 "
Ferenczy László Marcella: Székely népmesék	130 "
Faludi Kálmán: Leszek Ur!	137 "

és még számos gyermek- és ifjúsági könyv a legolcsóbb áron. Vidéki előfizetőinknek postán küldjük a kívánt könyvet, a portó hozzászámításával, utánvétellel!

DÉLI HIRLAP kiadóhivatala

TI-MISOARA, I., Piata Brătianu.

SENZÁCIÓS UJDONSÁGOK KARÁCSONYI ÉS ÚJEVI AJÁNDÉKOKBAN

még nem létezett olcsó áron

Pollák Károly

papír- és játékkészletében, Temesvár, IV., Piata Dragalina. Nagy választék babakülönlegességekben

Választékos karácsonyi kiállításomat tekintse meg!

Perzsák, bútargyak, kristályok, festmények, műtárgok, csillárok, Schöberl, patefon, abroszok és sok más hasznos dolog. E. FISCCHOFF L., I. G. Duca 6. Telefon: 18—09 sz.

Karácsonyi ajándéktárgyak

Patefon, lemez, rádió, hegedű, gyermekbicikli, töltőtoll legjobb beszerzési forrása

GRAMOFONUL

TEMESVÁR, IV., I. Brătianu-u. 51. Speciális javítóműhely!

Legmagasabb áron

értékesítheti arany- és ezüst ékszereit és szinte ingyen jut modern ékszerhez, ha azokat nálunk becsereéli. Solidaritaterre is adunk! „CHRONOMETER” I., Str. 10 Mai 3 sz., a Moravetz-könyvkereskedés mellett.